

ÇEKÜL Vakfı Kurucular Kurulu

Prof. Dr. Metin Sözen
Prof. Dr. Yalçın Aköz
Prof. Dr. Onat Arınç
Dr. M. İlhan Arslan
Mehmet Selim Baki
Turgut Derman
Oktay Ekşi
Tarhan Erdem
Prof. Dr. Selçuk Erez
Prof. Dr. Uğur Erkman
Prof. Dr. Cengiz Eruzun
Prof. Dr. Erol Eti
Bülent Güngör
Yavuz İnce
Prof. Dr. Necati İnceoğlu
Mithat Kırayoğlu
İlhan Nebioğlu
Tan Oral
Feridun Özgen
Hasan Özgen
Ersu Pekin
Gürol Sözen
Dr. Güzin Poffet Tamaç
Prof. Dr. İlter Turan
Fügen Tuzlalı

2012-2014 Dönemi Yönetim Kurulu

Metin Sözen (Başkan)
İlhan Arslan
Aysel Ekşi
Mithat Kırayoğlu
Tamer Müftüoğlu
Tan Oral
Hasan Özgen
Bülent Güngör (Yedek)
Gökhan Kılınçkiran (Yedek)
Zafer Okuducu (Yedek)
Sinan Polvan (Yedek)

2012-2014 Dönemi Denetleme Kurulu

Mehmet Selim Baki
Yavuz İnce
Gürol Sözen
Prof. Dr. Onat Arınç (Yedek)
Bülent Güngör (Yedek)
Prof. Dr. Uğur Erkman (Yedek)

Genel Koordinatör
Betül Sözen

DOĞA VE KÜLTÜRLE VARIZ

ÇEKÜL Vakfı

Ekrem Tur Sokak No: 8 Beyoğlu / İSTANBUL

Tel: 0212 251 54 44-0212 249 64 64

www.cekulvakfi.org.tr

ÇEKÜL Vakfı

Çalışma Raporu 2013

Başkan'dan	7
Doğal Miras	11
Kültürel Miras	19
Eğitim	43
Örgütlenme	51
ÇEKÜL Akademi	63
Tanıtım	71
ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları	77

UMUT VERİCİ BİR YILIN ARDINDAN

Son yıllarda yeryüzünün çeşitli noktalarında ortaya çıkan lokal savaşlar, küresel dünya koşullarında artık “lokal” olarak adlandırılmayacak bir nitelik kazanmış bulunuyor. Sınırların giderek belirsizleştiği bir dünyada, insanlığın ortak yaşam alanları ve çeşitli uygarlıkların on binlerce yıldır dünyaya kazandırdığı kimlikler tehdit altında; siyasal çatışmalar insan birikiminin en canlı belgesi olan mekânsal ortamı yok ediyor. Suriye’de Halep, Ukrayna’da Kiev ve benzeri örneklerde yaşanan tahribat, dünya kimliğinin yitirilen ve bir daha yerine konulması mümkün olmayan somut örnekleri. Bu kayıplar kolektif hafızada silinmez izler bırakırken, ÇEKÜL Vakfı gibi kendini korumaya adanmış kuruluş ve kişilerin bilincinde de onulmaz yaralar açıyor.

2013 yılında ÇEKÜL’ün gündemini etkileyen bir başka gelişme ise dünyada giderek görünür hale gelen kentlerin, uluslararası ilişkilerde öne çıkması oldu. Kentler farklılıkların yan yana ve yüz yüze geldiği, kimliklerin kâh keskinleştiği kâh birbiri içinde eridiği yaşam alanları olarak dünyada söz sahibi oluyorlar. Kentlerden kentlere ilişkiler ağları kurulurken, ortak bir dil oluşmakta. SOKÜM’ü, arkeolojik varlıkları, tüm kültürel değerleri kapsayan bütüncül bir yerel koruma üzerinden bir deneyim alışverişi geliştiriyor.

Tüm bu gelişmeler Anadolu kentlerini, dünyadaki benzerleri arasında kimlikli birer kent olarak yer alma hedefiyle harekete geçirdi. 2013 yılında kentler peş peşe ÇEKÜL’ün kapısını çaldı: Kâh kaderine terk edilmiş bir medreseyi ya da unutulmuş bir kiliseyi, kâh kamu kurumundan kamu kurumuna el değiştirerek ömür tüketen bir cumhuriyet yapısını, birbiri üzerine yığılmış ikişer metrekarelik dükkânlarla kimliğini yitirmiş eski bir hanı ya da trafik yoğunluğundan algılanamaz olmuş bir meydanı kente yeniden kazandırmak ve kent kimliğini görünür kılmak için yapılması gerekenler konusunda görüş almak için... Hepsi de bu çağın, bir kentler çağı olduğunun bilincindeydi.

ÇEKÜL’ün uzun yıllara yayılan çabaları sonuç veriyor. Çeyrek yüzyıldır değişimi öngörerek, ülke yararına bir gelişim doğrultusunda yönlendirmeyi hedefleyen ÇEKÜL, geçen yıl da çizgisinden ayrılmadan, insan ve toplum odaklı bir gelecek inşası ülküsüyle hareket etti, misyonunu yerine getirme çabasını sürdürdü.

Destek isteyen kent sayısı 35’i buldu, 30 adet toplantıda 63 adet dosya ÇEKÜL Vakfı uzman ekibi tarafından masaya yatırıldı. Tartışıldı, değerlendirildi, gerektiğinde söz konusu alan ziyaret edildi, yerinde incelendi, yol gösterildi. İstekler hep aynıydı: Üstümüzden akıp giden dünyanın hızını yakalamak, çağdaş dünyada yerini almak. Bunun için de her kenti benzerlerinden farklı kılan kimlik öğelerini öne çıkartmak. Değişimin önünde durulamayacağını, ancak değişimin eşitlikçi, insani bir düzen ve hakça bir gelecek ülküsüyle biçimlendirilebileceğini biliyorlardı.

Ülkemiz son yıllarda tarihsel-kültürel bir dönüşümün heyecanını yaşıyor. Düne kadar gözardı edilen ve yitirilen özlü değerlerimize, çağımızın gereği olarak yeniden bakmaya, süreklilik duygusu içinde yeniden yaşam hakkı tanımaya çalışıyoruz.

Yıllar önce sürekli yinelediğimiz, “doğa ve kültürle varız” sözü artık bir söz olmaktan çıkıyor, uygarlık tarihinin saygın coğrafyasında benimsendiğini gösteriyor.

Bu düşünceler bundan sonraki çalışmalarımıza da yön vermeye devam edecek.

Prof. Dr. Metin Sözen
ÇEKÜL Vakfı Başkanı

DOĞAL MİRAS

2013, Türkiye genelinde doğa tahribatının yoğun olarak yaşandığı-tartışıldığı bir yıl oldu. Sayıları giderek artan HES'ler, doğa aleyhine yorumlanabilecek maddeleri bulunan Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı, SİT alanlarının imara açılması tartışılan konular arasında yer alıyordu.

Doğa-insan-kültür bağıını tüm çalışmalarında vurgulayan ÇEKÜL, geçen yıl da doğal mirasın korunması yönünde adımlar attı. Bu yöndeki en önemli çalışmalar İstanbul Taksim Gezi Parkı'ndaki direnişe verilen destek; 3. Köprü, havaalanı, bakışını imar tehdidi altındaki Kuzey Ormanlarına yönelten Belgrad Ormanı için Hareket kampanyasıydı. Çevre sorunları kapsamında kimi zaman diğer STK'ların önerilerine destek verildi.

Mevcut doğal mirasın korunması kadar ağaçlandırma çalışmaları, ÇEKÜL'ün 2013 takviminde kendine önemli bir yer buldu. Bireysel ve kurumsal katılımlarla Türkiye'nin çeşitli kentlerinde, yörenin doğasına uygun ağaç türlerinin fidanları toprakla buluşturuldu. ÇEKÜL yeni öneri ve projelerle, önümüzdeki yıllarda etkisini giderek artıracak çevre sorunlarına çözüm arayışına devam ediyor.

Etkinlikler-kampanyalar

Belgrad için Hareket

Belgrad Ormanı'nın tehdit eden sorunlara dikkat çekmek için Belgrad için Hareket kampanyası başlatıldı. Hareket, Belgrad Ormanı Neşetsuyu'nda yapılan basın toplantısıyla kamuoyuna duyuruldu. İ.Ü. Orman Fakültesi'nde Belgrad üzerine yapılan panelde sunulan makalelerin yer aldığı *Belgrad Ormanı Sorunlar ve Çözüm Yolları* adlı kitap ÇEKÜL tarafından yayınlandı. Hareket kapsamında Belgrad Ormanı'nda üç gözlem gezisi düzenlendi. Yazar Aytül Akal "Masallar Orman" söyleşi için çocuklarla, Evin İlyasoğlu "Müzik Tarihinde Ormandan Esinlenen Yapıtlar" söyleşi için yetişkinlerle buluşturuldu. İlyasoğlu'nun katıldığı etkinlik Prof. Dr. Uçkun Geray'a ithaf edilmişti. Ayrıca <http://belgradicinhareket.com/> sitesi üzerinden bilgi paylaşımı yapıldı.

Diren Gezi

Ağaçların kesilmesini engellemek amacıyla Gezi Parkı'na yerleşen gençlerin çadırlarının yakılmasıyla İstanbul'da başlayan eylemler kısa sürede tüm Türkiye'ye yayılmıştı. ÇEKÜL, kamusal alanların kentte yaşayanların ihtiyaçları gözetilmeden düzenlenmesini, yeşil alanların azaltılmasını, eylemler sırasında ölçsüz şiddet kullanılmasını eleştiren bir manifestoyla Gezi direnişine katıldı. Ayrıca diğer STK'larla bir araya gelip "Doğanın Hakları İade Edilsin" bildirisini hazırladı ve kamuoyuna sundu.

Yine Haziran 2013'te TBMM'de oylanması söz konusu olan Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı'na karşı www.change.org'da başlatılan imza kampanyasını web sitesi, facebook ve twitter sayfalarından ÇEKÜL takipçilerine duyurdu.

Açı Okulları ile Şehime 7 Ağaç

2012 yılında başlatılan Şehime 7 Ağaç projesinin ikinci etkinliği 28 Nisan tarihinde gerçekleştirildi. Açı Okulları öğrencileri, veli ve öğretmenlerinin katkısıyla toplam 1050 fidan bağışı yaptığı proje kapsamında Belgrad Ormanı'nda "2. Geleneksel Şehime 7 Ağaç Yürüyüşü" etkinliği düzenledi.

İstanbul Kuzey Ormanlarının Sorunları ve Çözüm Önerileri Sempozyumu

STK'lar ve meslek kuruluşlarının destek verdiği sempozyum, 5-6 Aralık tarihlerinde Türkiye Ormancılar Derneği ve Prof. Dr. Ünal Akkemik öncülüğünde düzenlendi. Sempozyumda ÇEKÜL tarafından "Yeşil Doku ve Ormanların Korunmasında Sivil Toplum Örgütlerinin Yeri ve Toplumsal Duyarlılık" konulu bir sunum yapıldı.

Geri Kazanım Ormanı

UPS tarafından satılan geri dönüştürülmüş kağıt kutulardan elde edilecek gelirle 7 Ağaç Ormanları'na katkıda bulunulmasını hedefleyen bir proje başlatıldı. UPS yöneticileri ve çalışanlarının vakfımıza yaptıkları ziyarette, dikim sahasına ait fotoğraflar eşliğinde ÇEKÜL ve 7 Ağaç Ormanları anlatıldı.

İzmir/Ödemiş-Bozdağ saha ziyareti ve dikim töreni

18 Aralık 2013'te Ödemiş-Bozdağ sahasına yapılan saha ziyaretine, Unilever ve CarrefourSa çalışanları ve yetkilileri de eşlik etti. Sahada sembolik bir dikim etkinliği yapıldı.

Tanıtım

Onur Bilgin'in hazırladığı 7 Ağaç broşürünün yanı sıra dijital bültenlerle ÇEKÜL takipçilerine düzenli olarak bilgi aktarıldı. Çalışmalar web sayfasının yanı sıra ÇEKÜL'ün facebook ve twitter hesaplarından katılımcılarla paylaşıldı. 2013'te özel tohum kovaları, bez çantalar karşılığında bağışlar da yapılabilirdi.

Bozdağ

Ödemiş

TÜKETİM
ALİŞKANLIKLARIMIZI
DOĞADAN YANA DEĞİŞTİRELİM

HERKES İÇİN
7 AĞAÇ

Çünkü her birimiz yılda en az 7 ağaç tüketiyoruz...

ÇEKÜL Vakfı 7 Ağaç Ormanları Programı 20 yıldan bu yana devam ediyor.
ÇEKÜL Vakfı'na ulaşarak sevdiğiniz için fidanlar dikebilirsiniz

7agacprojesi@cekulvakfi.org.tr / 0212 249 64 64

ÇEKÜL VAKFI
7 AĞAÇ
ORMANLARI

yemek
servis

Gözyaşı şişesi olarak bilinen
ve daha çok mezar hediyesi
olarak da görülen
bu kap formu koku ve
baharat kabı
olarak kullanılmıştır.

KÜLTÜREL MİRAS

ÇEKÜL Vakfı'nın 7 Bölge 7 Kent ile başlayan Kendini Koruyan Kentler'le devam eden kültürel miras çalışmaları tüm Türkiye'ye yayılmış durumda. Sadece Beyoğlu ÇEKÜL Evi'ndeki 2013 toplantı trafiğine bakıldığında bile bunu gözlemlemek mümkün. Çarşamba Kent Toplantıları'na ölçekleri farklı birçok kentin temsilcisi katıldı, ÇEKÜL uzman ekibi ile koruma çalışmalarının ayrıntıları üzerine konuşuldu. Toplantılarda aktarılan bilgiler ÇEKÜL'ün sık sık dile getirdiği kent müzeleri önerisinin yerel yönetimler tarafından benimsendiğini kanıtıyor. Endüstri mirasının değerlendirilmesi, restorasyonlar ve yeniden işlevlendirmeler, sokak sağlıklılaştırma çalışmaları da kültür mirasının çok yönlü ele alındığını gösteriyor.

ÇEKÜL uzman ekibi İstanbul'daki toplantıların yanı sıra inceleme gezileriyle de koruma çalışmasına 2013 boyunca destek verdi. Geziler sonrasında hazırlanan raporlar doğrultusunda izlenmesi gereken yöntemler belirlendi. 2012'de başlayan Kültür Öncelikli Yol Haritaları da geçen yıl yoluna devam etti.

ÇEKÜL Çarşamba Kent Toplantıları

2013 yılı boyunca yapılan ÇEKÜL Çarşamba Kent Toplantılarına beldelerden ilçelere, il ve büyükşehirlere kadar birçok kent katıldı. Tarihi çevre, kültürel koruma çalışmalarının tartışıldığı ve yol haritalarının belirlendiği toplantıların ÇEKÜL uzman kadrosu Prof. Dr. Metin Sözen, ÇEKÜL Yüksek Danışma Kurulu Üyesi Hurşit Arslan, ÇEKÜL Başkan Yardımcısı mimar Mithat Kırayoğlu, Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Görevlisi mimar Murad Babadağ, mimar-restoratör Nüvit Bayar, arkeolog-sanat tarihçisi Zeynep Biçer, restoratör-mimar Timur Çelik, Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Görevlisi mimar Didem Durakbaşa, şehir plancısı Namık Kemal Döleneken, mimar Erden Güven, yüksek mimar restoratör Metin Keskin, iletişim uzmanı Nadir Mutluer, Bahçeşehir Üniversitesi Öğretim Görevlisi mimar Sinan Polvan ile yüksek mimar Alp Ansoy'dan oluşuyordu.

Afyonkarahisar

Afyonkarahisar Kent Müzesi hazırlıkları 20 Mart toplantısının gündem maddelerindendi. Afyonkarahisar Belediyesi'nden mimar Ayfer Örtlen, restoratör Sibel Karaman Bilen, mimar Seval Açıkgözoğlu, şehir planı Betül Tarkan, mimar Oktay Okan ile Yasemin Aracı katıldılar. 2013'te kamulaştırılan Genelloğlu Cafer Ağa Konağı'nın kent müzesi olması için çalışmalar başladı. Malzeme toplama sürecinden sonra sınıflandırma yapılacak. Hazırlıklar Bursa Kent Müzesi Koordinatörü Ahmet Erdönmez'in desteğiyle devam ediyor.

Ayancık

27 Mart toplantısına Ayancık Kaymakamı Suat Yıldız ve Belediye Başkanı Ayhan Ergün konuk oldular. Ayancık Bakırlıziye Köyü için ÇEKÜL uzman ekibinden Didem Durakbaşa, Timur Çelik ve Sinan Polvan'ın teknik gezisi sonrasında fikir projesi üretildi. 23 Ekim toplantısında Bakırlıziye Köyü için hazırlanan projenin sunumu yapıldı. Yeniden işlevlendirmeye örnek oluşturabilecek bir ev ve bir serender seçildi, restorasyonda izlenecek yol belirlendi.

Bitlis

27 Mart toplantısının gündeminde Bitlis vardı. Vali Yardımcısı Alp Eren Yılmaz, Bitlis Belediye Başkanı inşaat mühendisi Fehmi Alaydın, Bitlis Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Hakan Gür, BETAV(Bitlis Eğitim ve Tanıtma Vakfı)'dan işletmeci Sabite Müftügil, makine mühendisi Nurdoğan Oto ile Güner Özdemir, mimar Devrim Çimen ve Bitlis Eren Üniversitesi'nden arkeolog Bengi Başak Selvi'nin konuk olduğu toplantıda kentte yürütülen koruma çalışmaları ile ilgili sunum yapıldı. Projelerin hayata geçirilmesi konusunda İl Özel İdaresi, Belediye, üniversite ve ilgili kurumlarla düzenli toplantılar yapıldığı belirtildi. Dereüstü bölgesinde yıkılacak binalar ve Gökmeydanı çalışmaları ile ilgili süreç devam ediyor.

Bornova

30 Ocak gündemi Bornova'ydı. Bornova Belediyesi'nden Serpil Bayazıt ile Bornova Kent Müzesi sorumlusu Deniz Bircan'ın katıldığı toplantıda müze çalışmalarının planlaması yapıldı.

Bornova ile ikinci toplantı 3 Nisan'da gerçekleştirildi. Belediye Başkanı Kamil Okyay Sındır, Serpil Bayazıt, Deniz Bircan ve tasarımcı Murat Savaşkan'ın katıldığı toplantıda yine kent müzesi konuşuldu. 18. yüzyıla ait Dramalılar Köşkü uzun süre atıl kaldıktan sonra 2008'de kamulaştırıldı ve restorasyon sürecinden sonra kent müzesi olarak işlevlendirildi. Müzede Peterson Köşkü, Büyük Cami, Türk mahallesi, kilise ve eski garı da içine alan bir maket sergileniyor. Bir oda ise Yeşilova Höyüğü'ne ayrıldı, odada neolitik köy canlandırılması yapıldı. Ayrıca Levantenler ile ilgili bir oda hazırlandı.

Müze dışında Bornova'da devam eden diğer çalışmalar şöyle: Sözlü tarih çalışmaları, Turizm Master Planı hazırlıkları, eski çarşının olduğu caddede sokak sağlıklılaştırma, kültür envanteri hazırlığı.

Bornova

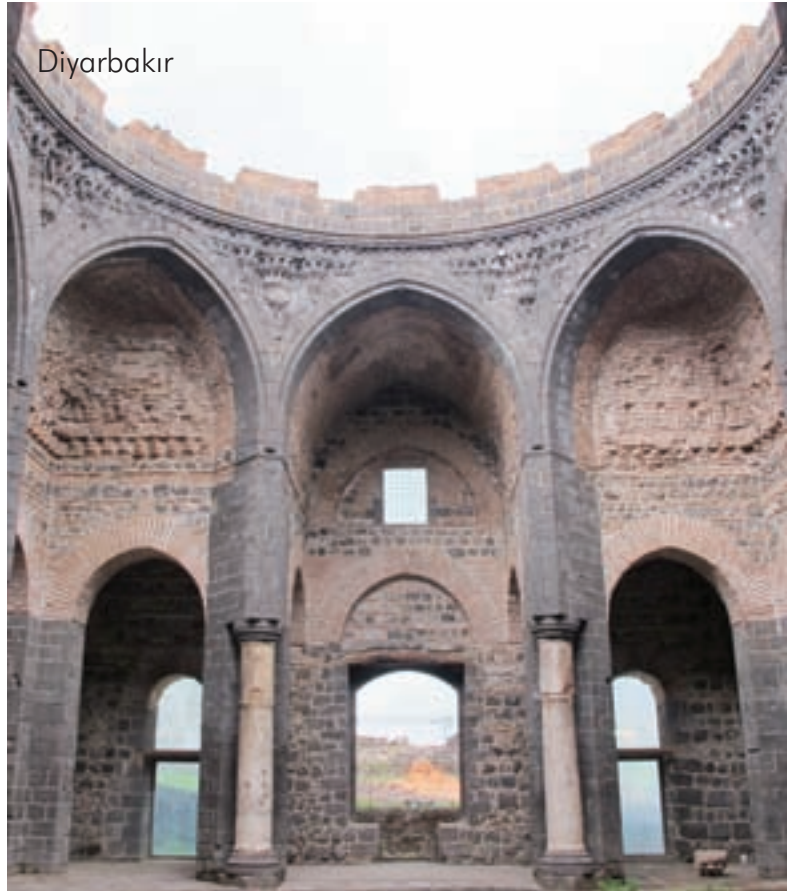
Buldan

Buldan'ın tarihi, sanatsal ve kültürel zenginliklerini dünyaya daha etkin şekilde tanıtmak, Buldanlıların ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamının geliştirilmesi için çaba gösteren Buldan Platformu, 11 Aralık'ta ÇEKÜL Çarşamba Toplantısı'nın konuğuydu. Toplantıya yüksek mimar Zübeyde Kocabay, işletme mühendisi-Buldan Platformu Genel Sekreteri Hüseyin Reşit Öz, iş adamı-Buldan Platformu Başkanı Fehmi Erensoy katıldı. Buldan Kent Müzesi hazırlık çalışmaları, Tripolis antik kenti için planlanan kazılar ve tarihi evlerin restorasyonları sürecine ÇEKÜL tarafından destek verilecek. Buldan ekibi ÇEKÜL Akademi eğitimlerine katılacak. Süreçle ilgili düzenli bilgi aktarılacak.

Bursa

20 Mart toplantısında konuk kent Bursa'ydı. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nden Aziz Elbas ve Bursa Kent Müzesi Koordinatörü Ahmet Erdönmez'in katıldığı toplantıda Bursa'daki müze projeleri ele alındı. İpek Müzesi, Maden Müzesi, Bıçak Müzesi, Göç Müzesi, Merinos Müzesi çalışmalarının yanı sıra arkeopark, sokak sağlıklılaştırma ve yayın çalışmaları da görüşüldü. Bursa'nın Trakya ve Balkanlar ile ilişkisinin vurgulanması için neler yapılması gerektiği de tartışılan konular arasındaydı.

Diyarbakır

Sivas

Çobandurağı

Tarihçi Necdet Sakaoğlu, ÇEKÜL Divriği Temsilcisi-kimya mühendisi İhsan Çalapverdi, Çobandurağı Derneği Başkanı Cengiz Çalış, mimar Basri Hamulu, emekli öğretim üyesi Metin Balcı, Dr. Halil İbrahim Balcı, M. Bedri Yalçın, Çetin Çimen, Divriği Gazetesi'den Yahya Bayar'ın katıldığı 22 Mayıs toplantısında Sinan Polvan tarafından Çobandurağı çalışmaları ile ilgili sunum yapıldı. 16 evin ayağa kaldırılması ve işlevlendirilmesi için ÇEKÜL desteğiyle projeler hazırlanacak.

Divriği

23 Ocak toplantısının konukları Milli Savunma Bakanlığı Başdanışmanı, Sivas eski Valisi Hasan Canpolat, Tokat Valisi Mustafa Taşkesen, Sivas Belediye Başkanı Doğan Ürgüp, ÇEKÜL Divriği Temsilcisi İhsan Çalapverdi, tarihçi Necdet Sakaoğlu, mimar H. Basri Hamulu, Didem Dinçkal ve Ömer Hamulu'ydu. Divriği'deki kültür varlıklarının tespiti, kaybedilmiş kültür varlıklarının ihya edilmesi ve kentin turizme açılması amacıyla hazırlanan Divriği Kenti Master Plan Çalışması ile ilgili sunum yapıldı. İlerleyen süreçte Sivas, Divriği ve Tokat bir bütün olarak düşünülerek yol haritası belirlenecek.

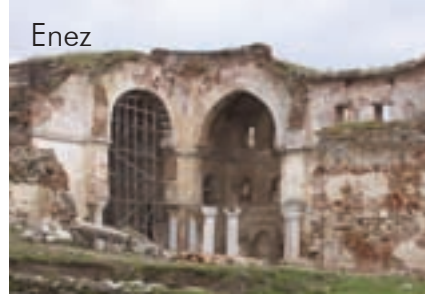
Bursa

Diyarbakır

Diyarbakır Vali Yardımcısı Mustafa Can, Diyarbakır Valiliği Birim Genel Koordinatörü Mustafa Temel, Diyarbakır İl Kültür ve Turizm Müdürü Tefik Arıtürk, ÇEKÜL Güneydoğu Anadolu Bölge Koordinatörü arkeolog Nevin Soyukaya, Diyarbakır Belediyesi'nden mimar Murat Alökmen'in konuk olduğu 18 Eylül toplantısında İç Kale'de devam eden çalışmalar, Suriçi'nde Cazibe Merkezlerini Destekleme Projesi ve Alan Yönetimi çalışmaları tartışıldı. İç Kale aydınlatma projesine ÇEKÜL tarafından destek verilecek. Diyarbakır alan yönetimi süreci içerisinde ÇEKÜL'e bilgi akışı sağlanacak.

Enez

Enez Belediye Başkanı Ahmet Çayır, ÇEKÜL Trakya Bölge Koordinatörü mimar Mehmet Tan, mimar Sedat Kuru, restorasyon uzmanı-yüksek mimar H. Çiğdem Zağra, mimar Ramazan Yavuz'un katıldığı 20 Şubat toplantısında Enez'de ilçe girişi ve meydan düzenlemeleri ile ilgili devam eden düzenleme çalışmaları paylaşıldı. 6 ve 20 Mart'ta yapılan toplantılarla süreç takip edildi. Enez'deki proje kale, Akropol Caddesi ve antik liman bölgesinin en önemli noktalar olduğu dikkate alınarak, en az müdahale ile sürdürülüyor.

Karadeniz Ereğli

ÇEKÜL Temsilcisi Raif Tokel'in konuk olduğu 28 Ağustos toplantısında Karadeniz Ereğli'de doğal, tarihsel ve iklimsel değerler olarak üç temel başlıkta devam eden çalışmalar ele alındı. Kentte bugüne dek sözlü tarih ile arşiv çalışması yapıldı; bölgedeki endüstriyel değerlerin tespiti yapılıyor, ayrıca müze hazırlıkları devam ediyor.

Kartal

Kartal Belediye Başkanı Altınok Öz ve Belediye'den endüstri mühendisi Ö. Fethi Gürer, iç mimar Nizamettin Zorgül, şehir planı İlker Kalender, sanat tarihçileri Adem Uçar ve N. Simay Bodur, ziraat mühendisi Deniz Karacan, uluslararası ilişkiler uzmanı ve özel kalem müdürü Zeynep Maraş'ın katıldığı toplantıda Kartal'ın kültür varlıkları anlatıldı. Kartal'da tarihi çınarlar, çeşmeler ve geleneksel konutlarla ilgili envanter çalışması başlatılacak.

Kastamonu

6 Mart toplantısının ana gündem maddesi Kastamonu'nun kültür mirasını koruma çalışmalarıydı. Kastamonu Valisi Erdoğan Bektaş, ÇEKÜL Kastamonu Temsilcisi mimar Nuray Yücel, inşaat mühendisi Suat Yücel, emekli kaymakam Metin Boyacıoğlu'nun katıldığı toplantıda Kastamonu sunumu yapıldı. ÇEKÜL uzman ekibi, Akşemsettin Arastası Cumhuriyet Meydan Düzenlemesi ve Küre Sokak sağlıklılaştırma çalışmaları, arkeoloji ve kültür envanterleri ile ilgili önerilerini paylaştı.

Muğla

Kastamonu

Kayseri

21 Ağustos toplantısında Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nden Serdar Altuntuğ ve Kayseri ÇEKÜL Temsilcisi-Erciyes Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Osman Özsoy vardı. Toplantıda Anadolu Harikalar Diyarı projesi, Tarihi İpek Yolu'nun tespiti, 2014 yılı etkinlikleri, Kültür Yolu çalışmaları, Kayseri Mahallesi'nde yapılan kamulaştırmalar, Erciyes Master Planı, Şar antik kenti keşif çalışması, Develi Turizm Odaklı Kalkınma Planı ve KAYSİNKOM (Kayseri Mimar Sinan Araştırma, Uygulama ve Tanıtım Faaliyetlerini İzleme Komisyonu) projeleri değerlendirildi.

Konuralp

Düzce Üniversitesi'nden mimar Ayşegül Kaya, TOBB Düzce KGK Başkanı Yasemin Karslıoğlu, TOBB Düzce KGK İcra Kurulu Üyesi İlayda Güngör Baray, işletmeci Melek Çağatay, Ticaret ve Sanayi Odası'ndan Hatun Albayrak Şengüloğlu ile kimyager Sibel Tuncer, Konuralp Belediyesi'nden inşaat mühendisi Emre Tekin, Konuralp Derneği Başkanı Ardahan Demir ile üye Fatma Güldal, 11 Eylül ÇEKÜL Çarşamba Toplantısı'nın konuklarıydı. Katılımcılarla Düzce'de antik tiyatro ve çevresinde başlayan kazı çalışmaları, envanter hazırlıkları, Koruma Amaçlı İmar Planı, bölgedeki zanaat kültürünün nasıl değerlendirilebileceği görüşüldü. Değerlendirmeler doğrultusunda Düzce Valiliği ve Düzce Belediyesi'ne rapor yazılarak desteklerinin alınması, antik tiyatroyun statüsü ile ilgili ÇEKÜL uzmanlarının destek vermesi sonucuna ulaşıldı.

Muğla

5 Haziran'daki toplantıda konuklar Muğla Belediye Başkanı Osman Gürün, sanat tarihçisi Esin Gümüş ve şehir plancı Evrim Faydalı'ydı. "Altın Üçgen: Aydın-Denizli-Muğla" başlıklı kültür öncelikli yol haritasının ana gündem konusu olduğu toplantıda, ÇEKÜL Yol Haritaları ekibi bir sunum yaptı. Altın üçgen vizyonu, oluşturulan strateji ve öneriler anlatıldı. Projelerin birbiriyle bütünleşmesi için yapılacak çalışmaların ardından dosya Muğla ile tekrar paylaşılacak.

Nallıhan

13 Şubat toplantısına Nallıhan Kaymakamı İsmail Altan Demirayak, Belediye Başkanı A. Adnan Okur, Nallıhan Turizm Derneği Başkanı Mustafa Bektaş, Nallıhan Belediyesi Turizm Sorumlusu Kadriye Sezer ve kente proje hazırlayan Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık Bölümü yüksek lisans öğrencileri Nazan Feyzioğlu, Beyza Atalay, Bilgehan Karadeniz katıldılar. TKB Nallıhan Toplantısı'nın ayrıntılarının ele alındığı toplantıda Nallıhan çevre ve kültürel mirası koruma çalışmalarının sunumu da yapıldı. Sunumda Çömlektepe ve Juliopolis kazıları, hanlar, kültür merkezine dönüştürülen eski Halk Evi, biyolojik çeşitlilik, Asarlık Tepe, mağara çalışmaları, göletler, anıt ağaçlar, köy turizmi ve el sanatları çalışmaları, ipekböcekçiliği, oya işleri ve Nallıhan'daki STK'lara yer verilmişti.

Ormana

Abdullah Özgüven Vakfı'ndan Tolga Özgüven'in katıldığı Ormana toplantıları 13 Mart ve 6 Kasım'da gerçekleştirildi. Ormana'da onarımları süren üç evin yeniden işlevlendirilmesi için çalışmalar devam ediyor. Evlerin butik otel, kafe-restoran, yerel ürünler satış yeri, turizm enformasyon merkezi olarak işlevlendirilmeleri planlanıyor. Ayrıca Ormana'nın arkeolojik mirasının ortaya çıkması için kazılarla ilgili ön görüşmeler sürdürülüyor. Ağaçlandırma, onarımlar, meydan düzenlemesi, tarihi dokunun meydanla bütünleştirilmesi yönünde projeler devam ediyor. Kentte daha önce çarşı ve çevresinde belgeleme çalışması yapılmıştı.

Samsun

12 Haziran'daki toplantının konuğu Samsun Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanı Necmi Çamaş'tı. Toplantıda Samsun Kent Müzesi'nde yapılması düşünülen eğitim çalışmaları görüşüldü, TKB Samsun Buluşması'nın detayları belirlendi. Kent müzesindeki eğitimler ÇEKÜL Bilgi Ağacı birimi tarafından hazırlanacak, uygulamaya da destek verilecek.

Sarıkaya

Sarıkaya Belediye Başkanı Ali Osman Erbir ve Başkan Yardımcısı Saadettin Öztürk'ün katıldığı 27 Şubat toplantısında kentte bulunan Roma Hamamı (Basilika Therma) yapısının ortaya çıkarılması için yapılması gerekenler tartışıldı. Yapının çevresindeki binalar kamulaştırılacak, yıkılacak binalar belirlenecek. Ayrıca kazıların başlatılması için adımlar atılacak.

Savur

Mardin Savur'daki koruma süreci, çalışmalara katılan mimar Ayper Uurlu tarafından 14 Ağustos toplantısına taşındı. Kentte Savur Belediyesi'ne bağlı olarak üç yıldır çeşitli başlıklarda çalışmalar sürdürülüyor. Toplantıda tarımsal ve tarihsel gelişim süreci içinde Savur'un turizme nasıl kazandırılabileceği, kent müzesi hazırlıkları konuşuldu. Arkeoloji mirasını içeren bir envanterin hazırlanması da gündem maddeleri arasındaydı.

Side

ÇEKÜL Side Temsilcisi Savaş Güvezne'nin konuk olduğu 21 Ağustos toplantısında Thyke Tapınağı'nın ayağa kaldırılması ve kent müzesi çalışmaları görüşüldü.

Tekirdağ

6 Kasım'daki toplantıya Tekirdağ Belediyesi'nden şehir plancısı Mukadder Çetiz ve jeoloji mühendisi Özlem Çebi Saka katıldılar. Toplantıda 2010'da onaylanan koruma planında yer alan üç düzenleme ile ilgili projelerin sunumu yapıldı. Sunum eski Yahudi mahallesinde yapılacak onarımlar, eski depoların bulunduğu sokaktaki restorasyon çalışmaları, 18 sokak çeşmesinin restorasyonu ile kent müzesi çalışmalarını içeriyordu. Çalışmalara ÇEKÜL ekibi tarafından destek verilmesi kararlaştırıldı.

Trabzon

23 Ocak toplantısının konukları Trabzon Belediyesi'nden mimar Nalan Aydın, Filiz Günnar ve Ömer Çiçek, iç mimar Coşkun Yomralı ile arkeolog Esra Tırnık'tı. Toplantıda kent müzesiyle ilgili yol haritası çıkarıldı. Maraş Caddesi'nde yer alan müze alanı bitişik iki binadan oluşuyor ve 100 m²'lik bir bahçesi bulunuyor. Çalışmaların en kısa zamanda sonlandırılması planlanıyor.

Ormana

Savur

Tokat

30 Eylül'de toplantı gündeminde Tokat vardı. Tokat Valisi Mustafa Taşkesen, Erbaa Belediye Başkanı Ahmet Yenihan, Niksar Belediye Başkanı Duran Yadigar, ÇEKÜL Zile Temsilcisi-Zile Kültür Müdürü Necmettin Eryılmaz, ÇEKÜL Tokat Temsilcisi mimar Feriha Koç, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden arkeolog Ekrem Anaç, Tapu ve Kadastro Başmüfettişi Bekir Altındal, İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nden Abdurrahman Akyüz ve Kültür Sanat Derneği Başkanı Hasan Erdem'in katıldığı toplantıda Tokat, Erbaa, Niksar ve Zile'nin koruma çalışmaları tartışıldı. Toplantının sonuçları arasında Tokat kültür envanterinin güncellenerek tekrar basılması, gezi rotalarının oluşturulup yayın haline getirilmesi, müzelerin çeşitlendirilmesi, Tokat Ulu Cami ve çevresinde düzenlemeler yapılması bulunuyordu.

Tuzla

Tuzla'nın kültür mirası çalışmalarının değerlendirildiği toplantı 18 Aralık'ta yapıldı. Tuzla Belediyesi'nden sanat tarihçisi Metin Kaderli, restoratör Ebru Bakal'ın katıldığı toplantıda Köyiçi Bölgesi'nde Cumhuriyet dönemine tarihlenen ahşap yapıların kurtarılması, arkeolojik buluntuların tespit edilmesi, arkeopark ve sokak sağlıklılaştırma çalışmaları değerlendirildi. Kurulacak kent atölyesiyle basit onarım çalışmalarına destek sağlanacak, arkeolojik sit alanına yönelik araştırmalar yapılacak.

Yumurtalık

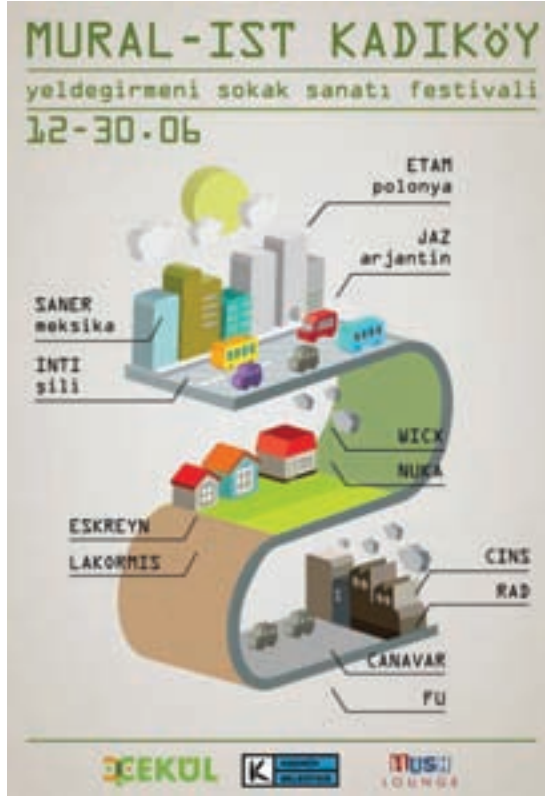
Yumurtalık Belediyesi Başkan Yardımcısı Erol Erden ile Belediye'den Gül Derya Demir, 11 Eylül'deki toplantıya katıldılar. Yumurtalık'ın üzerine kurulu olduğu Aegae, antik dönemde önemli liman kentlerinden biriydi. Açık hava mozaiklerinin de bulunduğu bölgede kazı çalışmaları yapılıyor. Bunlara ek olarak tanıtım çalışmalarına ağırlık verilecek.

Tokat

Yeldeğirmeni

İstanbul'da bir kentsel yenileme örneği: Yeldeğirmeni

Kadıköy Belediyesi, ÇEKÜL Vakfı ortaklığı ile 2010'dan bu yana sürdürülen "Yeldeğirmeni Mahalle Yenileme Projesi", Yeldeğirmeni'nde sürdürülebilir, bütüncül ve kendiliğinden bir canlanma sağlanmasını amaçlıyor. Kendine özgü kimliği ile Kadıköy'ün en eski semtlerinden biri olan Yeldeğirmeni'nde, sosyal dokuya zarar vermeyecek, katılımcı ve insan odaklı bir yenileme modeli uygulanıyor.

2013, üç yıldır devam eden çalışmaların sonuçlarının gözlemlenmeye başladığı bir yıl oldu. Proje kapsamında başlatılan altyapı yenileme ve sokak düzenleme çalışmaları 2013 yılında tamamlandı. Çalışmalar sonucunda Yeldeğirmeni daha yaya odaklı, daha güvenli, daha yürünülebilir ve kamusal niteliği daha yüksek sokaklara kavuştu.

Mahalle içinde atıl kalmış sağır duvarların renklendirilerek, mahalli çekim odaklarına dönüştürülmesini amaçlayan duvar sanatı festivalinin ikincisi düzenlendi. Kadıköylü sanatçılar, yabancı duvar ressamı ile birlikte mahalle içinde bina yüksekliğinde

altı farklı duvara resimler çizdiler. Bu duvarların çevresinde basit peyzaj düzenlemeleri yapılarak, kamusal nişler elde edildi.

Yeldeğirmeni Mahallesi'nin kalbini oluşturan İskele Sokağı'nda yaratılan mahalle parkı ile semtin önemli bir ihtiyacı karşılandı. Parkın karşısında restorasyonu tamamlanma aşamasında bulunan eski Eglisia du Rosarie Kilisesi, 2014 yılında mahalli bir kültür merkezi olarak hizmet vermeye başlayacak. Bu sayede Kemal Atatürk Lisesi, mahalle parkı ve kültür merkezi bir arada semtte belirgin bir kamusal çekim ve etkileşim alanı haline gelecek.

Eglisia du Rosarie'nin yanı sıra Kadıköy'ün ilk sinemalarından Özen Sineması'nın restorasyonu da yıl içinde tamamlandı, Kadıköy Tasarım Atölyesi (TAK) adıyla açıldı. Ayrıca İskele Sokağı'nın başında bulunan, Ahmet Haşim'in de bir dönem yaşadığı ahşap köşk ve Ladikli Ahmet Çeşmesi'nin restorasyon projeleri çizildi.

Mahallenin güncel tarihinin belgelenmesine yönelik sözlü tarih çalışmasına 2013 boyunca devam edildi. Bu kapsamda "interaktif mahalle belleği" arşivinin ilk temelleri atıldı. Proje mahalle ile ilgili tüm yazılı ve görsel verileri sanal ve katılıma açık bir platformda bir araya getirmeyi amaçlıyor.

Mahalle hayatının canlanmasının, mahallenin korunmasının ön koşulu olarak ele alındığı Yeldeğirmeni'nde, yerel örgütlenmeye ve sivil katılıma yönelik programlar devam etti. Mahalle Evi gönüllü örgütlenmesi, düzenlenen kurslar ve etkinliklerle sosyal merkez işlevini sürdürdü. Mekânda yıl boyunca 12 katılım toplantısı ve atölye çalışması yapıldı. 2013 Yeldeğirmeni'nde mahallelilerin inisiyatif olarak hayata geçirdiği, kendiliğinden bir sivil hareketin de başladığı yıl oldu. Yenileme Projesi bu yerel inisiyatif ile işbirliği kurarak, mahallede daha geniş bir alanda ve farklı kesimlerden katılımcıya dokunabildi.

Yılı sonuna kadar devam Yeldeğirmeni Yenileme Projesi 2013'te, TMMOB Şehir Plancıları Odası, Raci Bademli İyi Uygulamalar Ödülü'ne layık görüldü.

Planlama

Kültür Öncelikli Bölgesel Yol Haritaları 2013

2012’de Türkiye Belediyeler Birliği’nin desteği ile başlayan Kültür Öncelikli Bölgesel Yol Haritaları, 2013 yılında da Tarihi Kentler Birliği adına, Kentsel Strateji kurucu ortağı, şehir plancısı Faruk Göksu’nun gönüllü danışmanlığında, ÇEKÜL Vakfı tarafından yürütüldü. “Bölgesel vizyon planları”nın hazırlanması, yol haritaları programının temel hedefi oldu.

Kültür Öncelikli Bölgesel Yol Haritaları 2013 programı beş çalışmayı içeriyordu: Trakya Ağ Eylem Planı, Muğla Doğa ve Kültür Öncelikli Vizyon Planı, Çukurova Doğa ve Kültür Öncelikli Vizyon Planı, Güney Marmara Kırsal Miras Strateji Planı ile Van Gölü Havzası Doğa ve Kültür Öncelikli Vizyon Planı. Çalışmalar kapsamında idari sınırların ötesine geçen bir bakış açısıyla Anadolu’nun ortak değerlere sahip coğrafyalarında doğa ve kültür öncelikli planlama ilkeleri araştırıldı. Kaynak taramalarının ardından alan gezileri ve yerinde yapılan görüşmelerle bölgelerin özgün değerleri ve sorunlarına yönelik veriler toplandı. Bu veriler ışığında bölgelerin mevcut durumları değerlendirildi ve bir vizyon ve strateji çerçevesi sunuldu. Vizyon planlarının ortaya koyduğu gelecek çerçeveleri ve öneri eylem alanlarının yerel yönetimler ve kalkınma ajansları tarafından hayata geçirilmesi hedefleniyor.

Trakya Ağ Eylem Planı

Edirne ve Kırklareli’ni ele alan “Trakya Ağ Eylem Planı”, 2012’de hazırlanan “Trakya Birleştirici Güç; Doğa, Su, Kültür Strateji Planı”nın önerileri arasında yer almıştı. Plan kapsamında Trakya bölgesinin bütünü için tematik işbirliği ağları ve bunlara bağlı olarak 10 program ortaya kondu; uygulamaya yönelik proje önerileri sunuldu.

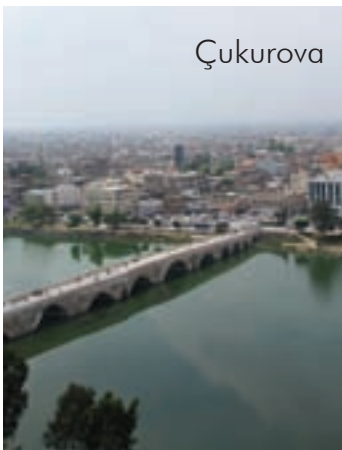

Çukurova

Çukurova

Çukurova

Güney
Marmara

Çukurova Doğa ve Kültür Öncelikli Vizyon Planı

Adana, Mersin, Osmaniye ve Hatay illerini kapsayan coğrafya için hazırlanan vizyon planı, Çukurova'da doğa ve kültür öncelikli kalkınma ve bölgesel bütünleşmeye odaklanan bir vizyon çerçevesi çizmeyi amaçladı. Adana Büyükşehir Belediyesi KUDEB ekibi işbirliğinde yürütülen süreçte, biri kamu ve yerel kesim temsilcileri, diğeri sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcilerinin katılımıyla iki odak grup toplantısı düzenlendi. Ayrıca Ovalık Çukurova'da ve Adana kent merkezinde alan incelemeleri gerçekleştirildi. Toplantılar ve alan incelemelerinden elde edilen verilerin yönlendirdiği vizyon planı, Ovalık Çukurova ve Adana kent merkezi olmak üzere iki ölçekte kurgulandı ve gelecek çerçeveleri önerildi: Çukurova kalkınma ve Adana mekânsal gelişim çerçeveleri.

Muğla Doğa ve Kültür Öncelikli Vizyon Planı

Muğla genelinde kıyı ve iç kesim bütünleşmesi, sektörlerin düzenlenmesi ve doğa- kültür öncelikli bir gelişme yaklaşımının hayata geçirilmesini amaçlayan vizyon planı, ÇEKÜL ve Muğla Belediyesi işbirliğinde tamamlandı. Planda stratejik çerçeveye ek olarak bir vizyon projesine, Bereket Atölyesi ve 12 model projenin önerisine de yer verildi. Eylem alanları ve model projelerin Muğla Belediyesi'nin öncülüğünde hayata geçirilmesi, doğa- kültür öncelikli gelişme yaklaşımının komşu iller ve daha üst ölçekte Ege Bölgesi'nde yaygınlaştırılması hedefleniyor.

Güney Marmara Kırsal Miras Strateji Planı

ÇEKÜL'ün Köyler Yaşamalıdır projesinin devamı niteliğindeki Güney Marmara Kırsal Miras Strateji Planı kapsamında Bursa, Balıkesir ve Çanakkale üzerine çalışıldı. Kentsel gelişme baskıları, göç ve yeni ekonomik dinamiklere bağlı olarak kaybedilmeye başlanan Güney Marmara kırsal mirasının, bütüncül bir bakış açısıyla anlaşılması ve değerlendirilmesi planın temel hedefiydi. Çalışma sürecinde Bursa Araştırmaları Merkezi, Balıkesir Valiliği ve Çanakkale Belediyesi'nin destekleriyle bölge genelinde kırsal alan inceleme gezisi yapıldı. Elde edilen veriler sonucunda "yaşayan köyler", "kendine yeten kırsal" ve "paylaşan yerleşimler" başlıklarından oluşan bir ilkeler sistemi, duyarlı eylem senaryoları ve proje önerileri sunuldu.

Van Gölü Havzası Kültür Öncelikli Vizyon Planı

2013 programının son çalışması Van, Bitlis, Muş ve Hakkari'yi kapsayan bölgeye odaklanan "Van Gölü Havzası Doğa ve Kültür Öncelikli Vizyon Planı"ydı. Havza ölçeğinde, yerel değerlere dayalı bir koruma ve planlama yaklaşımını geliştirmek çalışmanın çıkış noktasıydı. Planda havzanın sahip olduğu ortak değerlerin kalkınmaya entegre edilmesi ile işbirliği potansiyellerinin ortaya çıkarılmasına odaklanan programlar geliştirildi.

Siirt'e Vizyon Planı

"Siirt ve Tillo'nun Geleceği: Tarihsel Dönüşüm ve Vizyon Planı"nın hikâyesi Mart ayında Siirt'te yapılan TKB Bölge Toplantısı'yla başladı. Bölgenin doğal ve tarihsel mirasının uzmanlar tarafından değerlendirildiği toplantının sonucunda, Siirt ve Tillo için kültür öncelikli bir planın hazırlanması kararı çıkmıştı. Siirt Valiliği'nin ev sahipliğinde ve Tillo Belediyesi'nin destekleriyle ÇEKÜL Vakfı, TKB ve Kentsel Strateji temsilcilerinden oluşan uzman heyeti ile farklı üniversitelerin öğretim üyelerinden oluşan bilim heyeti Mayıs ayında Siirt'te bir araya geldi. Şehir planı A. Faruk Göksu tarafından yönetilen ve yaklaşık 150 kişinin söz aldığı çalıştayın ardından Siirt'in geleceği için 10 temel ilke belirlendi. Bu ilkelerden yola çıkarak hazırlanan vizyon planı ise 20 Eylül'de yine Siirt'te yapılan bir toplantıyla paylaşıldı.

Siirt/Tillo

Akdamar Kilisesi

Hoşap Kalesi

Faruk Göksu'nun sunumunu yaptığı vizyon planı su, ilim, inanç, rota ve tarım bölümlerini içeriyor. Planda vadiler, İpekyolu, tarihte ismi geçen bilim insanları, astronomi, antik kentler, köyler, bağcılık, kırsal kalkınma gibi başlıklarla Siirt'in kentsel dönüşüm değil, tarihsel dönüşüm yaşaması gerektiğinin altı çizildi. "Yarışan kentler" yerine, paylaşan kentler kavramını vurgulayan Göksu, Siirt'in ortak değerlerini havza kentleriyle paylaşacak yöntemler geliştirmesi gerektiğini vurguladı. Hazırlanan planda yer alan temel sorun ve fırsatlar da katılımcılarla paylaşıldı. İşsizlik, deprem riski, eğitim yetersizliği, inşası devam eden HES'ler sorunlar arasında yer alırken üniversite, yeraltı değerleri, arkeolojik tarih ve kültürel zenginlikler de fırsatlar arasında sayıldı.

"Tarihsel Dönüşüm ve Vizyon Planı", "Tillo Parkur Projesi" başlıklı somut bir fikir projesini de içeriyor. Proje, Tillo'nun bir açık hava müzesi gibi kurgulanmasını ve güzergâh üzerine odakları aratılmasını öneriyor: İsmail Fakirullah Türbesi, Yaşayan Müze (Tillo sokakları), Şeyh Nusrettin Konağı, Kubbe-i Hasiye, Gözlem Şenliği, Bilim Müzesi, Arkeoloji Müzesi, Işık Kampı ve Tefekkür Seyir Terası.

Siirt ve Tillo'nun Geleceği: Tarihsel Dönüşüm ve Vizyon Planı çalışma ekibi şöyleydi: A. Faruk Göksu (Kentsel Strateji), Sıla Akalp (Kentsel Strateji), Alp Ansoy (ÇEKÜL Vakfı), Hurşit Arslan (ÇEKÜL Vakfı), Ayhan Mergen (ÇEKÜL Vakfı), Elif Tan (Kentsel Strateji). Bilim Kurulu'nda ise şu isimler yer aldı: Prof. Dr. Cengiz Işık, Prof. Dr. Zeki Eker, Prof. Dr. Adnan Diler, Prof. Dr. İbrahim Yokaş, Doç. Dr. Rahmi Erdem, Doç. Dr. Billur Tekkök, Yrd. Doç. Dr. Haluk Sağlantımur, öğretim görevlileri Bora Türkkan ve Halime Fişenk.

Kent Müzeleri

Trabzon

Trabzon Belediyesi'nin katıldığı 23 Ocak toplantısının ardından ÇEKÜL uzman ekibinden Nüvit Bayar ve Nadir Mutluer, kentte teknik inceleme gezisi yaptı. Çıkarılan yol haritasına göre müze için ana bina ile bitişiğindeki ek bina birlikte değerlendirilecek. Müzenin birinci katında kronolojik tarih, coğrafi yapı, demografik yapı; ikinci katta kültürel ve sosyal yaşam, kentsel doku ve mimari yapı ele alınacak. Üçüncü katta ise çocuklar için interaktif alan, fauna ve flora ilgili bölümler planlanacak.

Afyonkarahisar

2013'te kamulaştırılan Genellioğlu Cafer Ağa Konağı müze olarak işlevlendirilecek. Bursa Kent Müzesi Koordinatörü Ahmet Erdönmez kenti ziyaret ettikten sonra hazırladığı rapor dikkate alınarak Afyonkarahisar Belediyesi tarafından müze çalışmaları başlatıldı.

Side

Side Kent Müzesi çalışmaları, ÇEKÜL Temsilcisi Savaş Güvezne'nin de desteğiyle sürdürülüyor. Müze için bugüne dek çok sayıda malzeme toplandı. Müzede antik kent haritası, Girit göçü, sözlü tarih çalışmaları, balıkçılık, fotoğraf gibi alanlara yer verilecek. Müzenin bahçesinde ise yapının maketi bulunacak. Ord. Prof. Dr. Arif Müfit Mansel'in kazıları ile ilgili toplanan arşiv malzemeleri de değerlendirilecek.

Bilecik

Bursa Kent Müzesi Koordinatörü Ahmet Erdönmez'in teknik gezisi sonrasında ÇEKÜL adına hazırladığı rapor doğrultusunda çalışmalar sürdürülüyor. Müzenin kurulmasına BEBKA (Bursa-Eskişehir-Bilecik Kalkınma Ajansı) destek veriyor.

Bornova

Bornova Belediyesi tarafından kamulaştırılan ve restorasyonu yapılan Dramalılar Köşkü, Bornova Kent Arşivi ve Müzesi olarak işlevlendirildi. Mekânda geçmişten günümüze Bornova'da yaşam, prehistorik dönemde Bornova, 19. yüzyılda şehirleşme süreci, 18. ve 19. yüzyıllarda ilçeyi ziyaret eden seyyahların Bornova hakkında söylediklerini yansıtan bölümler bulunuyor. Müzede ayrıca Bornova ve spor, Levanten evi canlandırması, Mustafa Kemal Atatürk'ün Bornova ziyaretlerinin anlatıldığı bölümler var. Tasarımcı Murat Savaşkan'ın destek verdiği müzede sergi alanlarının genişletilmesi, bahçenin de sergileme alanı olarak kullanılması, Yeşilova Höyüğü ziyaretçi merkezi açılması yönünde çalışmalar sürdürülüyor.

Buldan

Buldan Platformu'ndan Zübeyde Kocabay, Hüseyin Reşit Öz ve Fehmi Erensoy öncülüğünde ÇEKÜL gündemine alınarak hazırlıkları başlanan kent müzesinde ürün toplama aşamasına gelindi. Buldan'daki eski ilkokul binası kent müzesi olarak işlevlendirilecek. Çalışmalar ÇEKÜL uzman ekibinin desteğiyle ilerliyor.

Karadeniz Ereğli

ÇEKÜL Temsilcisi Raif Tokel'in desteğiyle başlatılan Karadeniz Ereğli Kent Müzesi için sözlü tarih ve arşiv çalışması tamamlanmış durumda.

Kocaeli

Kocaeli Belediyesi ekibi Bursa Kent Müzesi'ni ziyaret edip bilgi aldı. SEKA Kağıt Fabrikası arazisi içinde bulunan mekânlara çeşitli işlevler verilmesi planlanıyor. Kent müzesi için ayrılan bölümde inşaat devam ediyor. SEKA evlerinden biri tanıtım ve arşiv merkezi olacak, kent müzesi çalışmaları da bu evde yürütülecek.

Samsun

Samsun Kent Müzesi 2013 yılında kapılarını açtı. Müzede çocuklara yönelik eğitim programları yapılması planlanıyor. Bu doğrultuda Millî Eğitim Müdürlüğü'ne bir yazı gönderildi ve okulların müzede eğitim yapması için çağrıda bulunuldu. ÇEKÜL eğitim biriminden destek alınarak çalışmalar sürdürülecek.

İpekyolu Kùltür Yolu

Nallıhan

İpekyolu hanlarından Ulu Han, Nallıhan ve Çayırhan, Nallıhan'da yer alıyor. Belediye ve Nallıhan Turizm Derneği tarafından sürdürùlen yürüyüş yolları rotası çalışmaları kapsamında İpekyolu rotası oluşturuluyor. Eskişehir-Ankara arasındaki güzergâhın belirlenip turizme açılması da söz konusu.

Kayseri

ÇEKÜL Kayseri Temsilcisi-Erciyes Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Osman Özsoy'un desteği ile Kayseri'de tarihi İpekyolu'nun tespiti yapıldı; üniversite kampüsü içindeki yol ile İpekyolu'nun çakıştığı belirlendi.

Arkeolojik Miras

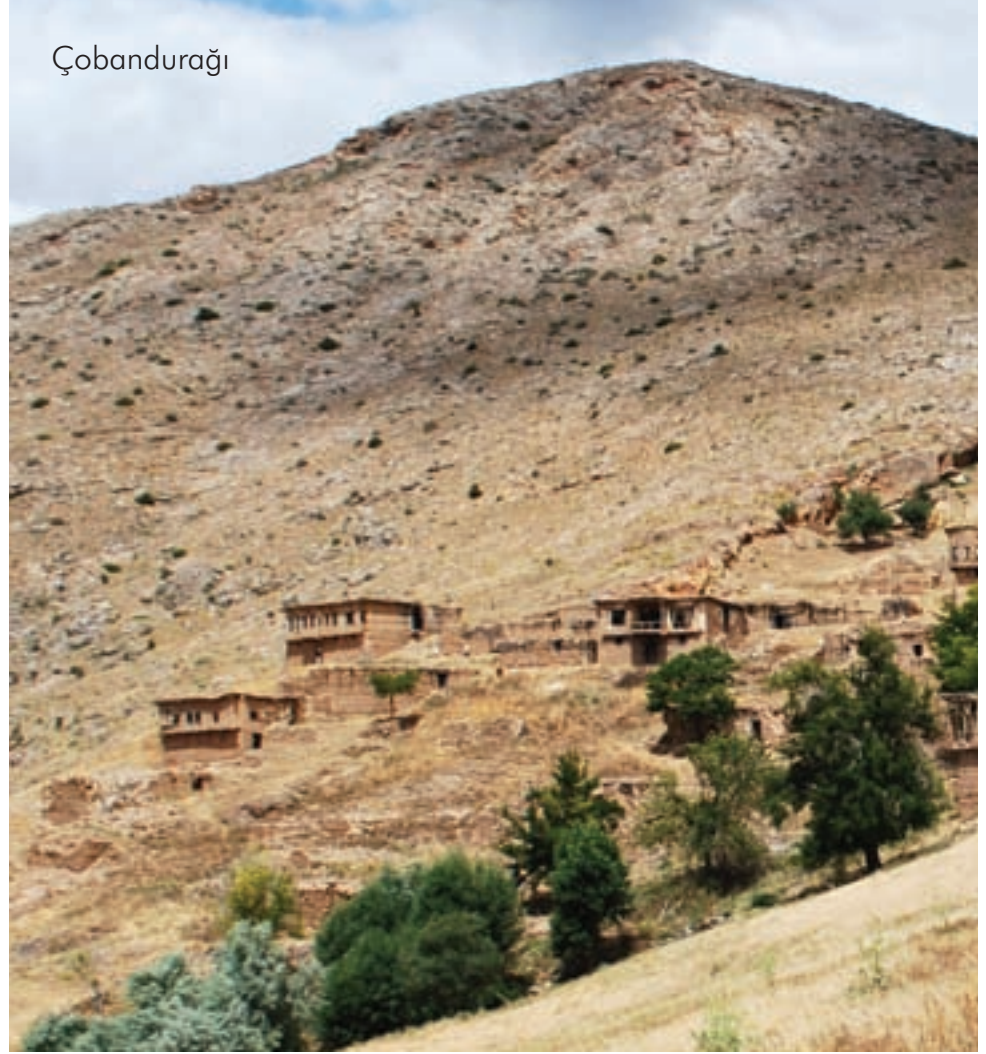
Yumurtalık

Aegae (Yumurtalık), Büyük İskender'in kurduğu bir kent. Kent stratejik bakımdan Roma'nın en önemli donanma üssüydü. Alanda müze tarafından üstlenilen kazı çalışmalarının genişletilerek sürdürülmesi hedefleniyor.

1. derece arkeolojik sit alanı olan bölgede açığa çıkan mozaiklerin yerinde korunması ve bölgenin açık hava müzesi haline dönüştürülmesi de planlamalar arasında.

Konuralp

Düzce Üniversitesi Arkeoloji Bölümü'nden Yrd. Doç. Dr. Nurperi Ayengin başkanlığında Konuralp'te antik tiyatro ve çevresinde kazı çalışmaları yapılıyor. Kazılar sonucunda Osmanlı dönemine ait olduğu düşünölen su sistemi kalıntıları bulundu, bölgede ayrıca üç adet tapınak, bir hamam, bir gymnasium tespit edildi. Antik tiyatronun basamakları çok tahrip olmuş durumda; tiyatronun sahne kısmı yaklaşık bir sene sonra ortaya çıkabilecek. Bölgede toprak kayması problemi olduğu için kazıya paralel olarak restorasyon çalışmalarının yapılması planlanıyor.

Köyler Yaşamalıdır

Çobandurağı

Köyler Yaşamalıdır projesi kapsamında sürdürülen Divriği Çobandurağı Köyü'nü yaşatma çalışmaları kapsamında 16 evin ayağa kaldırılması ve işlevlendirilmesi için projeler oluşturuldu. Projeler ÇEKÜL paydaşlığında yürütülecek, sürdürülebilirlikle ilgili çalışmalar yapılacak. ÇEKÜL uzmanlarından yüksek mimar Sinan Polvan sürece destek verecek.

Bakırlıziye

Sinop Ayancık'a bağlı Bakırlıziye Köyü'nde acilen kurtarılması gereken yapılar, serenderler ve fırınlar var. Bazı yapılarda eklenti ve bozulmalar mevcut. ÇEKÜL ekibinden yüksek mimar Didem Durakbaşı, restoratör mimar Timur Çelik ve yüksek mimar Sinan Polvan ile birlikte yürütülen çalışmalarda örnek çalışma olarak seçilen eve sonradan eklenen bölümler tespit edildi. Ekip tarafından yapılması ve yapılmaması gerekenler belirlendi. Köydeki onarımlara Kaymakamlık tarafından destek veriliyor.

Bakırlıziye

İnceleme gezisi

Tokat, Erbaa, Niksar

Tokat, Erbaa ve Niksar Kelkit Havzası'nın üç önemli tarihi kenti. Koruma ve yaşatma çalışmalarının uzun yıllardır devam ettiği bu üç kentte ÇEKÜL Vakfı heyeti bir dizi incelemelerde bulundu. Haziran 2013'te yapılan gezi kapsamında bir de panel gerçekleştirildi.

Tokat Valisi Mustafa Taşkesen'in ev sahipliğinde, ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof.

Dr. Metin Sözen, ÇEKÜL YDK üyesi Hürşit Arslan, ÇEKÜL gönüllüsü Kentsel Strateji Kurucusu şehir plancısı A. Faruk

Göksu, Vali Yardımcısı Sedat Oktar, Erbaa Kaymakamı ve Niksar Kaymakam Vekili Abdulkadir Demir, Erbaa Belediye Başkanı Ahmet Yenihan, Niksar Belediye Başkanı Duran Yedigâr, ÇEKÜL Niksar temsilcisi Hüseyin Şahin ve yerel kanaat önderlerinden oluşan ekibin ilk durağı

Tokat'taki 19. yüzyıldan kalma Osmanlı yapısı olan Gazioğlu Hanı oldu. Tokat yazmacılığı yapıldığı için hanın bilinen ismi Yazmacılar Hanı. 14 yıldır kapalı olan ve kaderine terk edilen hanın

restorasyonu bittiğinde çarşının yeniden hareketlenmesi hedefleniyor. Sivil mimari örneklerinin yoğun olduğu Sulu Sokak'taki restorasyon çalışmaları da eş

zamanlı devam ediyor. Heyet, Yağıbasan Medresesi, Ulu Cami, Develihan, Bedesten ve restorasyonların başlayacağı sokaklarda da incelemeler yaptı;

yeniden işlevlendirmeler değerlendirildi, karşılaşılan sorunlar tartışıldı.

Heyetin ikinci durağı Erbaa oldu. TKB Encümen üyesi olan Erbaa Belediye Başkanı Ahmet Yenihan kentteki

çalışmaları özetledi. Kent Müzesi, Kale Boğazı ile birinci etabı tamamlanan Park Vadi incelendi. Başkan Yenihan, Erbaa çıkışında ve çayların Yeşilirmak ile

buluştuğu noktadaki tarihi köprünün ise restore edileceği haberini verdi.

Kelkit çayı ile bereketlenen Niksar, heyetin son durağıydı. Belediye Başkanı Duran Yedigâr'ın eşliğinde Prof. Dr.

Metin Sözen Kültür ve Turizm Merkezi (Taşmektep), Arasta Çarşısı, Taşbina, Niksar Kalesi, Nizamettin Yağıbasan

Medresesi ve Türbesi, Kale Gizli Geçidi Kazı Alanı, Melikgazi Türbesi, Ulu Cami, Aziz Gregory Thomatorgos Kilisesi kazı

alanı, Roma dönemi Arsenali ve Ayvaz mozaikleri incelendi.

Aydıncık

Tokat

Tokat

Aydınçık

Aydınçık Mağarası ve Kelenderis

Aydınçık, Torosların denize en yakın seyreden bölgesinin eteklerine kurulmuş, Mersin'in TKB üyesi ilçesi. Aydınçık'taki Aydınçık Mağarası, bölgede koyunlarını otlatan çobanlar tarafından 1999 yılında keşfedildi. Aydınçık Belediyesi ve Mersin İl Özel İdaresi'nin çevre düzenlemesi ve aydınlatma çalışmasıyla mağara ziyarete açıldı.

Tarihi Kentler Birliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Asım Güzelbey, ÇEKÜL Vakfı ve TKB Danışma Kurulu Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen, TKB Genel Sekreteri Sezer Cihan, mimar Erden Güven, ÇEKÜL Yüksek Danışma Kurulu Üyesi Hurşit Aslan, eğitimci-yazar Mustafa Yalçınır ile beraberindeki heyet, Aydınçık Belediye Başkanı Ferat Aktan'ın ev sahipliğinde 555 metre uzunluğundaki mağaraya bir inceleme gezisinde bulundu. Mağarayı inceleyen heyet, TKB üyesi Aydınçık Belediyesi'nin kentteki koruma çalışmaları hakkında bilgi aldı.

Aydınçık'ın sivil mimari örneklerinden biri olan Baloğlu evinin kamulaştırılarak restore edileceği bilgisini veren Belediye Başkanı Aktan, Baloğlu evinin Aydınçık Kültür Araştırmaları Merkezi olarak işlevlendirileceğini söyledi. ÇEKÜL ve TKB heyeti, Aydınçık Limanı'ndaki, M.Ö 8. yüzyıla kadar tarihlenen Kelenderis Antik Kentini de ziyaret etti. Kelenderis Mozaïği, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan alınan ödenekle ahşap korumayla kapatılmış ve sergilemeye açılmış.

EĞİTİM

ÇEKÜL Vakfı'nın kurulduğu günden bu yana sadık kaldığı çalışma alanlarından biri eğitim oldu. İstanbul ve Anadolu'nun farklı kentlerindeki kültürel ve doğal miras çalışmaları hep eğitim ayağıyla desteklendi. Eğitim dünyasındaki güncel yaklaşımlar göz önünde tutularak, yaratıcı, eğlendirici, merak uyandıran içerikler geliştirildi. 2013 yılında ÇEKÜL Bilgi Ağacı eğitimlerinde endüstri mirasına yönelik çalışmaların ön plana çıktığı görülüyor. Sadece çocuk ve gençler değil, öğretmenler de İstanbul'un endüstri mirasıyla tanıştılar.

2013, ÇEKÜL Bilgi Ağacı için daha çok bir araştırma yılıydı. Ekoloji, mimari konularında kaynak taramaları yapıldı, proje altlıkları hazırlandı. Ayrıca yaratıcı endüstriler ile zihinsel engelli bireylerin kentle entegrasyonuna yönelik araştırmalar yapıldı. Hazırlıklar 2014'te yeni eğitim başlıklarıyla Bilgi Ağacı'nın çalışma programında kendini gösterecek.

Kültürel Miras

Gaziantep'e yeni Kültür Elçileri

Gaziantep Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi çalışmaları kapsamında "Kültür, Kültürel Miras ve Koruma" eğitimleri 2013 boyunca sürdü. Kentteki Kültür Elçileri sayısının her geçen yıl artmasını sağlayan eğitimler, teorik ve alan gezisi olmak üzere iki aşamalı gerçekleştiriliyor.

Kasım 2013'te Aslı Alevli İlköğretim Okulu, Sani Konukoğlu İlköğretim Okulu, Gülşen Batar Anadolu Lisesi, Şahinbey Anadolu Lisesi, Yeşilevler İMKB Anadolu Lisesi; Gaziantep, Zirve ve Hasan Kalyoncu üniversitelerinden 125 öğrenci eğitimlere katıldı. Çocuk ve gençlerle, 5-6 Kasım tarihlerinde "kültür, kültürel miras, koruma", 12-13 tarihlerinde "müze, tarihi ve arkeolojik özellikler, coğrafya ve doğal yaşam, geleneksel yaşam kültürü" konularında eğitim yapıldı. 19-21 Kasım günleri ise alan gezisine ayrılmıştı. Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi, Bayazhan Kent Müzesi, Oyuncak Müzesi, Atatürk Anı Müzesi, Bey Mahallesi, Bakır Eserler Müzesi ve Naib Hamamı gezildikten sonra Kır Kahvesi'nde öğle yemeği yendi. Ardından Emine Göğüş Mutfak Müzesi, Millet Hanı, Gümrük Hanı, Zincirli Bedesten, Bakırcılar Çarşısı, Tekke Cami ve Mevlevihane Müzesi ile Savaş Müzesi ziyaret edildi. Gün, katılımcılara ÇEKÜL Kültür Elçileri Gezi Yolu Haritası'nın dağıtılmasıyla sona erdi. Kültür Elçileri'nin eğitimler boyunca öğrendiklerinden yola çıkarak hazırlayacakları paftalar Mart 2014'te sergilenecek, aynı etkinlik kapsamında çocuk ve gençler Kültür Elçileri sertifikalarını alacaklar.

Eğitimlerin dikkat çekici yanlarından biri, çeşitli kurumların ortak çabasıyla gerçekleştirilmesi. Başta ÇEKÜL temsilcisi Zafer Okuducu olmak üzere Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi çalışanları, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Kültür Şube Müdürlüğü yetkilileri çalışmalarda sorumluluk üstleniyor. Aynı şekilde Şahinbey Belediyesi, Şehitkamil Belediyesi ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü de Kültür Elçileri eğitimlerinin destekçileri arasında...

Bir yandan yeni eğitimler sürerken, 2012-2013 katılımcıları Kültür Elçileri sertifikalarını aldı. Yine üretimlerin sunulduğu bir sergiyle zenginleşen

sertifika töreni Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi'nde yapıldı. Törene Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Asım Güzelbey de katıldı. 2012-2013 öğretim yılında 50'si üniversite öğrencisi olmak üzere eğitimler aracılığıyla 260 öğrenciye ulaşılmıştı. Okullar ise şöyleydi: Emine Ulusoy İlköğretim Okulu, İsmet İnönü Ortaokulu, Gaziantep Koleji Vakfı Ortaokulu, Abdullah Kepkep İlköğretim Okulu, M. Adil Kasapseçkin İlköğretim Okulu, Sani Konukoğlu İlköğretim Okulu, Şahinbey Anadolu Lisesi, Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi, Yeşilevler İMKB Anadolu Lisesi, Dr. Sabahattin Zaim Sosyal Bilimler Lisesi ile Gaziantep Üniversitesi, Zirve Üniversitesi ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi.

Özel İzmir Koleji

Eğitim 4-6 Aralık tarihlerinde Özel İzmir Koleji öğrencileriyle gerçekleştirildi. Ahmet Pirıştina Kent Müzesi'nde yapılan eğitim, her zaman olduğu gibi alan gezileriyle pekiştirildi.

Doğal Miras

Doğaya yaklaştıran atölyeler ÇEKÜL Bilgi Ağacı 2013 boyunca Tarlabası ve Kasımpaşa ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarında okuyan farklı sosyo-ekonomik düzeylere sahip öğrencilerle atölye çalışmaları gerçekleştirdi. Sururi İlköğretim Okulu 1. sınıf öğrencileri ile 2012 başlatılan oyun temelli atölyeler 2013'te Piri Reis İlköğretim Okulu 3. sınıf öğrencileri ile devam ettirildi. Dört haftaya yayılan eğitimlere katılan çocuklar, çoklu zekâ alanlarına uygun olarak seçilen etkinlikler ile kimi zaman bir sincabı veya kaplumbağayı ezmek için yollarını değiştirdiler, kimi zaman da Duygu Tabakları ile gerçek duygularını ifade etmeyi öğrendiler.

Ağaçların Dili ile İstanbul

Açı Okulları'nın Akatlar kampüsünde öğrenim görmekte olan 4. sınıf öğrencileri, 27 Mart'ta İstanbul'un ağaçları ile tanıştılar. Eğitim sonrasında okulun bahçesindeki ağaçlar birlikte gözlemlendi, farklı ve benzer özellikleri üzerinde konuşuldu.

Endüstri Mirası

ÇEKÜL Vakfı ve Marsilya'daki Bureau des Competences işbirliğiyle yürütülen "İstanbul-Marsilya: Endüstri Mirasını Kentte Görünür ve Anlaşılır Kılmak" projesi kapsamında başlayan öğretmen ve öğrenci eğitimleri kapsamında 2013'te bir öğretmen eğitimi ve eğitimci eğitimi semineri ile 7 adet uygulamalı eğitim çalışması yapıldı.

Endüstri mirası öğretmen eğitimleri 19 Nisan, eğitimci eğitimleri 24 Kasım tarihlerinde gerçekleştirildi. İlk eğitimde Santral İstanbul/eski Silahtarağa Elektrik Santrali, ikinci eğitimde ise Tophane-i Amire bölgesine alan gezisi düzenlendi.

Endüstri Mirası eğitimlerine 2013 boyunca katılan okullar şöyleydi: Haydar Akçelik Kız Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Vefa Lisesi, Beyazıt Ford Otosan İlkokulu, TEB Ataşehir Endüstri Meslek Lisesi, Şişli Gülbağ Selim Sırrı Tercan İlkokulu, Kabataş Erkek Lisesi, Şişli Sait Çiftçi İlkokulu, Çekmeköy Nükte Sözen İlkokulu.

Eğitimlerde endüstri mirasının içeriğine dair sunumlar dinleyen öğrenciler daha sonra bireysel ve grup etkinlikleri ile o dönemdeki bir fabrika işçisi kimliğine bürünerek bir endüstri yapısından zehirli atığı fabrika dışına taşıdılar. Eski Silahtarağa Elektrik Santrali şimdiki Bilgi Üniversitesi Santral İstanbul Kampüsü ve Enerji Müzesi'nde gerçekleştirilen alan gezileriyle de hem öğrendiklerini yerinde deneyimleme imkânı buldular hem de farklı işlevle kullanılmış olsa da bir endüstri yapısının kullanıldığı dönemki ve günümüzdeki işlevini yerinde gözlemleyerek tarihe tanıklık ettiler. Elektriklin kontörle satıldığına, "Ziya (ışık) şehre geldi" sesi ile İstanbul'un akşam vakitlerinde nasıl aydınlandığına, elektrikle birlikte kentte akşamları da bir hayatın başladığına şaşırdılar, günümüzdeki teknolojik imkânları tekrar gözden geçirme imkânı buldular.

Genel Eğitimci Eğitimi

Vakfın eğitim uygulamalarında yer alacak olan İstanbul Üniversitesi PDR 3-4. sınıf öğrencilerinin çoğunlukta olduğu eğitimci eğitimine 16 gönüllü katıldı.

Eğitimde ÇEKÜL Vakfı'yla ilgili bilgiler aktarıldı, farklı düşünmek üzerine söyleşi ve uygulamalar gerçekleştirildi, stratejik düşünme becerileri ile ilgili sunumlar yapıldı. Ayrıca sosyal beceri ve iletişim üzerine İstanbul Üniversitesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümünden öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. Hatice Ergin ile yapılacak atölye eğitimlerine yönelik etkinlik önerileri hakkında bilgi alındı. Yaratıcı drama uzmanı Taner Börekçi ile yaratıcı drama alanında etkinlik uygulamaları gerçekleştirildi.

Etkinlikler

Yeldeğirmeni Mahalle Evi

Yeldeğirmeni Mahalle Evi'nde etüt öğrenimi gören ilköğretim birinci kademe öğrencileri ile 29 Mayıs tarihinde ekoloji konulu atölye eğitimi gerçekleştirildi.

Beşiktaş Kent Konseyi Engelli Meclisi Toplantısı

ÇEKÜL Vakfı'nın STK temsilcisi olarak katıldığı 27 Şubat ve 30 Nisan tarihli kent konseyi toplantılarında engelli bireyleri için eğitimi daha kaliteli hale getirmek üzerine fikir alış-verişinde bulunuldu.

Sabancı Anadolu Lisesi

12 Mart'ta Beşiktaş Sakıp Sabancı Anadolu Lisesi'nde düzenlenen seminerde ÇEKÜL Vakfı'nın çevre, koruma bilinci ve eğitim projelerine dair bilgiler öğrenciler ile paylaşıldı.

Notre Dame de Sion

ÇEKÜL Bilgi Ağacı, 24 Ocak 2013'te Notre Dame de Sion Fransız Lisesi'nde düzenlenen "Sosyal Sorumluluk ve Gönüllülük Günü"ne katıldı. Lise öğrencilerinde sosyal sorumluluk bilincini geliştirmek amacı ile düzenlenen etkinlikte, ÇEKÜL Vakfı ve Bilgi Ağacı'nın eğitim projelerine dair ayrıntılar öğrenciler ve diğer sivil toplum kuruluşlarıyla paylaşıldı.

Şakire Hanım İş ve Uygulama Okulu

25 Ocak'ta Şakire Hanım İş ve Uygulama Okulu'nda, gerçekleştirilmesi düşünülen proje ile ilgili olarak engelli bireylerin yaşadığı zorluklar ve eğitimde yapılması gerekenler konusunda gözlem yapıldı.

ÖRGÜTLENME

ÇEKÜL'ün örgütlenme açısından ulaştığı en önemli noktalardan olan Tarihi Kentler Birliği, 2013 boyunca toplantı ve seminerlerle yoluna devam etti. 2012'de başlayan Bölge Toplantıları bu kez Siirt ve Nallıhan'da yapıldı. Adana, Samsun, Sivas ve Şanlıurfa da 2013'te TKB üyelerini ağırlayan kentler oldu. Yılın son semineri olan Şanlıurfa Semineri'nde TKB ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Asım Güzelbey, birliğin yeni hedeflerini açıkladı. Çok boyutlu koruma anlayışının sürdürülmesi, restorasyon kalitesinin yükseltilmesi Güzelbey'in konuşmasına taşıdığı hedefler arasındaydı. Aynı seminerde ÇEKÜL Vakfı YDK Üyesi, şehir plancı A. Faruk Göksu da 10 maddeden oluşan önerilerini sundu.

Her zaman olduğu gibi Gaziantep'ten Side'ye temsilciler de 2013 boyunca çeşitli çalışmalarla ÇEKÜL'e desteklerini sürdürdüler; kentlerin kamu ve yerel yönetimleri ile ÇEKÜL arasında iletişimi sağladılar.

Siirt'te 4. Bölge Toplantısı

Tarihi Kentler Birliği 2013 yılının ilk Bölge Toplantısı'nı Siirt'te düzenledi. Valiliğin himayesinde, Aydınlar (Tillo) Belediyesi'nin desteğiyle düzenlenen toplantıya Siirt Valisi Ahmet Aydın, Tillo Belediye Başkanı Mesut Memduhoğlu, ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen, Tarihi Kentler Birliği Genel Sekreteri Sezer Cihan, Siirt Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Murat Erman, Batman Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Abdüsselam Uluçam ve bölgeden katılım sağlandı. ÇEKÜL'ün Güneydoğu Anadolu Bölge Koordinatörü Nevin Soyukaya, Elazığ temsilcisi Mustafa Balaban, ÇEKÜL YDK üyeleri Hurşit Arslan, Namık Kemal Döleneken ve Kentsel Strateji kurucusu şehir planı A. Faruk Göksu da toplantıyı takip edenler arasındaydı. Açılış konuşmaları ve bilimsel sunumların yapıldığı oturum ilgiyle izlendi. Toplantıda Faruk Göksu'nun önerisiyle Siirt'te kamu-yerel-sivil-özel tüm kesimlerin davetli olacağı bir çalıştay yapılmasına karar verildi.

TKB Adana Buluşması: "Kucaklayan Coğrafya"

2013'in ilk TKB Buluşması 10-12 Mayıs tarihlerinde Adana'da gerçekleştirildi. Adana Büyükşehir Başkanı Vekili Zihni Aldırmaz'ın ev sahipliğinde, KUDEB Müdürü Emine Timuçin ve KUDEB ekibinin organizasyonu ile yaklaşık 350 belediye başkanı Adana'da bir araya geldi. Zihni Aldırmaz yaptığı konuşmada şunları vurguladı: "Adana tarihine sahip çıkmaya başlayan bir kent. Dört müzemiz vardı, 16'ya yükselttik. Kentsel dönüşümü bir fırsat olarak kullandık ve tarihi mirası ortaya çıkaracak düzenlemeler yapmaya başladık. Tepebağ höyüğünde 687 bina yıktık. 133 çıkmaz sokak açtık. Bu toplantının ardından Adana'nın, Çukurova'nın yol haritası da şekillenmiş olacak... Bölgesel olarak el ele verince aşamayacağımız hiçbir güçlük olmayacak." Adana Buluşması Dr. Asım Güzelbey'in başkanlığında yapılan TKB Meclis Toplantısı ile devam etti. Yapılan seçimlerde Birlik Encümen üyelerinin görevine devam etmesine karar verildi. Plan, bütçe görüşmelerinin ardından üyelik başvurusunda bulunan belediyelerin üyelikleri kabul edildi. TKB üye sayısı 398'e yükseldi. TKB Genel Sekreteri Sezer Cihan da TKB'nin çalışmalarını ve hedeflerini özetleyen bir sunum yaptı.

Nallıhan Bölge Toplantısı

Siirt'in ardından ikinci Bölge Toplantısı Nallıhan'da gerçekleşti. "Doğal ve Kültürel Mirasın Yeniden Değerlendirilmesinde Yeni Yöntemler ve Nallıhan Örneği" başlıklı toplantı 26-27 Nisan tarihlerinde yapıldı. Nallıhan Belediye Başkanı Ahmet Adnan Okur'un ev sahipliğinde 26 Nisan gününde Uyuzsuyu Şelalesi'nin olduğu Karacasu köyünde TKB, ÇEKÜL, Nallıhan Belediyesi ve Nallıhan Turizm Gönüllüleri Derneği ekipleri bir araya geldi. Programın ikinci günü Bölge Toplantısı ve inceleme gezileriyle devam etti. Toplantının en önemli özelliği "kamu-yerel-sivil-özel" yaklaşımının Nallıhan'da başarıya ulaştığının görülmesiydi. 2005'te kurulan Nallıhan Turizm Gönüllüleri Derneği'nin çabası, TKB üyesi Nallıhan Belediyesi ve Kaymakamlığı'nın duyarlı yaklaşımıyla birleşti ve kentin bütüncül bakış açısıyla ele alınması sağlandı. Kentteki tüm çalışmalar Nallıhan Belediyesi, Kaymakamlığı ve Turizm Gönüllüleri Derneği'nin işbirliğiyle yürütülüyor.

Toplantının ardından Akdere köyünde, kooperatif tarafından işletilen ve restore edilen atıl köy okulunda öğle yemeği yenildi ve Nallıhan gezisi başladı. Kuş Cenneti, Juliopolis Antik Kenti, Nekrapolü incelendi ve Sarıyar Hasan Polatkan Barajı'nda yapılan tekne turu ile Nallıhan programı sona erdi.

Sivas Semineri

“Sivas’ta Kültürel Mirası Korumaya Yönelik Çalışmalar 2004-2013” konulu Sivas Semineri 28-30 Haziran tarihlerinde yapıldı. İkinci gün, Asım Güzelbey’in oturma başkanlığında yapılan seminer, TKB Genel Sekreteri Sezer Cihan’ın sunumuyla başladı. Ardından Sivas İl Kültür ve Turizm Müdürü Kadir Pürlü kent merkezi, ilçe ve köylerde yürütülen çalışmalar hakkında bilgi verdi. Sivas Belediye Başkanı Doğan Ürgüp ise kültürel mirasın korunması yönünde yaptıkları çalışmaları anlattı. Konak ve türbe restorasyonları, kamulaştırmalar, Soğuk ve Sıcak Çermik’teki düzenlemeler, kale projesi gibi... Seminerin ardından Gökmedrese, Meydan Camisi, Taşhan, Subaşı Hanı, Yeni Cami, Çorapçı Hanı, Behrampaşa Hanı, Kurşunlu Hamamı, Ulu Cami, Kolağası Konağı, Çifteminareli Medrese, Buruciye Medresesi, Şifaiye Medresesi, Kale Camisi, Sivas Kalesi, Susamışlar Konağı, Alibaba Camisi ve İnönü Konağı incelendi ve yapılan çalışmalar yerinde değerlendirildi. TKB Sivas Semineri’nin son gününde, 1985’te UNESCO Dünya Miras Listesi’ne alınan ve restorasyon projesiyle gündemde olan Divriği Ulu Cami ve Darüüşşifası’na gidildi. Önce Darüüşşifa’da bir seminer gerçekleşti. Restoratör yüksek mimar, ÇEKÜL Vakfı Yüksek Danışma Kurulu Üyesi A. Nüvit Bayar bir sunum yaptı. Cami ve Darüüşşifa’da yanlış restorasyon uygulamaları hakkında bilgi veren Bayar, yapının bu uygulamalarla nasıl yıprandığını anlattı. Yeni hazırlanan restorasyon projesinin kuruldan geçtiğini ve ihale sürecinin ardından başlayacak uygulamaların yaklaşık 3-4 yıl süreceğini söyledi. Bu süreçte Divriği Ulu Cami ve Darüüşşifası’ndaki yanlış uygulamalar düzeltilerek, güçlendirme çalışmaları yapılacak, yapı özgün kimliğine kavuşacak, çevre düzenlemeleriyle Divriği Kalesi ile bağlantı aksı oluşturulacak. Sunumun ardından tarihçi-yazar, ÇEKÜL Yüksek Danışma Kurulu Üyesi Necdet Sakaoğlu tüm katılımcılara, Ulu Cami ve Darüüşşifa’da anlatımlı bir gezi düzenledi.

Divriği

Samsun

Samsun Buluşması

"2013 Uygulamalarının Tartışılması ve Yeni Hedefler" üst başlığında Karadeniz Bölgesi'nde doğal ve kültürel mirasın dinamikleri, Karadeniz'e kıyısı olan kentlerle işbirlikleri, Samsun sahil şeridinin kentle bütünleşmesinin nasıl sağlandığı, TKB'nin 2014 hedeflerinin belirlenme süreci gibi pek çok konu 6-8 Eylül tarihlerindeki Samsun Buluşması'nda gündeme geldi. TKB Samsun Buluşması, 7 Eylül'de TKB Meclis toplantısıyla başladı. Ayancık Belediyesi, Çarşamba Belediyesi, Reşadiye Belediyesi ve Emirseyit Belediyesi'nin TKB üyeliği kabul edildi ve üye sayısı 402'ye yükseldi. Meclis gündemine gelen ve kabul edilen diğer başlıklar ise kısaca şunlar oldu: "Kültür Rotaları Planlama Çalışmaları" başlatılması, "Kentlerin ve Mahalle Birimlerinin Sağlıklı Gelişmesi için Yöntem ve Eğitim Çalışmaları"nın yapılması konusunda encümene yetki verildi. Buluşma kapsamında ayrıca Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı Necmi Çamaş son yıllarda yapılan koruma çalışmalarını özetledi. Kentsel Strateji kurucusu, şehir planı A. Faruk Göksu ise Kültür Öncelikli Bölgesel Yol Haritaları'nın geldiği noktayı anlattı. Samsun Buluşması'nın ana başlıklarından biri de kent müzeleri ve müzelerde yapılan eğitim çalışmaları oldu. ÇEKÜL Vakfı Eğitim Koordinatörü S. Yeşim Dizdaroğlu müze eğitimleri konusunda bir sunum gerçekleştirdi. TKB için IPSOS Sosyal Araştırmalar Enstitüsü'nün yaptığı "Kültür Odaklı Kentsel Koruma Uygulamaları Etki Analizi"nin sonuçlarını ise IPSOS'tan Tonguç Çoban sundu. Araştırma 4 pilot alanda gerçekleştirildi: Nallıhan, Bursa (Hanlar Bölgesi ile Hisar Bölgesi), Gaziantep (Kültür Yolu ve Bakırcılar Çarşısı ile Bey Mahallesi) ve Muğla. Tonguç değerlendirmesinde şu bilgileri verdi: Yerel halkta kültürel mirasın önemi konusunda olumlu görüş birliği var. Yerel esnaf ticaret yapmak ve iş kurmak için kültür mirasının önemli olduğunu düşünüyor. Gerek yerel halk gerekse esnaf, koruma çalışmalarının önemli sosyal ve kültürel etkileri olduğunu söylüyor, olumlu algı yüksek. Koruma çalışmalarında daha uzun ve istikrarlı bir geçmişi olan kentlerde daha yüksek değerler göze çarpıyor. Seminerin ardından geçtiğimiz aylarda açılışı yapılan Samsun Kent Müzesi incelendi. Engelliler Rehabilitasyon Merkezi, sahil şeridinde yapılan düzenleme çalışmaları ve Amazon Parkı, İlk Adım İskelesi ile müze olarak yeniden yapılan Bandırma Vapuru, TKB üyelerinin durak noktaları oldu.

Şanlıurfa Semineri: “Ortak Akılda Buluşmaya Çağrı: 2014-2015’in Gündemini Birlikte Belirleyelim”

“Ortak Akılda Buluşmaya Çağrı: 2014-2015’in Gündemini Birlikte Belirleyelim” başlıklı Şanlıurfa Semineri, 8-10 Kasım tarihlerinde yapıldı. TKB üyesi belediyelerin temsilcileri ve TKB’yi kuruluşundan bu yana destekleyen valiler Enis Yeter, Kayhan Kavas, Ünal Ülkü, Muzaffer Dilek ve Şemsettin Uzun da toplantıyı takip etti. Aramızdan ayrılan TKB Danışma Kurulu ve Jüri Üyesi Oktay Ekinci seminer süresince anıldı. Yılın son semineri TKB’nin 2014 hedeflerinin belirlenmesi açısından önemliydi. Birlik Başkanı Dr. Asım Güzelbey hedefleri özetle şöyle aktardı: “Yerel seçimlerin ardından ivme düşürülmemeli, kalıcı değerler korunmalıdır. Projeler doğru ilkelerle kurgulanmalı, sürekli değerlendirilmeli, eleştiriye açık olmalıdır. Öngörülü, etkin çözümler geliştirmek; kazanımlarımızı paylaşmak görevimizdir. Çok boyutlu koruma anlayışı sürdürülmelidir. Kültür mirasının korunmasında restorasyon kalitesi yükseltilmelidir.” Ardından söz alan A. Faruk Göksu da 10 maddede önerilerini sıraladı:

“Tarihsel dönüşüm; Geçmişin Geleceği, Geleceğin Değerleri. Koruma Sektörü; Çevre ve Kültürün Katma Değeri. Kentsel İttifak; Paylaşan Kentler, Paylaşılan Değerler. Kültürel Coğrafya; Farklılıkların Farklılaştırılması. Ulusal Koruma Planı; Ortak Akıl, Ortak Vizyon, Ortak Gelecek. Anadolu Tasarım Atölyesi (ATA); Tasarımın Gücü. Koruma Fonu; İmar Haklarının Paylaşımı, 1/3; kamu, özel, sivil. Dayanışma; Çeşitlilik İçinde Birliktelik. Kültürel Endeks; Yaşanabilirlik Kriterleri. Yeni(den) Yönetim; Yerel ve Ulusal Bakış.” Seminer kapsamında Metin Sözen Kültür Merkezi ile Müzik Müzesi, Urfalı İbrahim Tatlıses’in katılımıyla açıldı. Katılımcılar kentte yapılan çalışmaları Fakıbabâ’nın anlatımıyla yerinde inceledi.

İnceleme gezisi

Karadeniz kıyısındaki
kardeş ülke: Kırım

TKB Başkanı Dr. Asım Güzelbey, ÇEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Metin Sözen ve Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Keleş başta olmak üzere yaklaşık 200 kişiden oluşan TKB heyeti Kırım Özerk Cumhuriyeti'nde bir dizi incelemelerde ve temaslarda bulundu. 12-15 Mayıs tarihleri arasında Simferopol, Yalta, Alupka, Sivastapol, Balaklava ve Bahçesaray kentleri görüldü. TKB heyeti, Kırım Tatar Milli Meclisi Başkanı Mustafa Kırımoglu ve beraberindeki heyet tarafından Simferopol'de karşılandı. Kırım seyahatinde Simferopol'deki Kebir Camisi, İsmail Bey Gaspralı heykeli, Lenin heykeli, Yalta Tatar Camisi, yerel ürünlerin olduğu sabit pazar, Livadiye Sarayı, Alupka'daki Vorontsovski Sarayı, Foros Kilisesi, Sivastapol'daki Diarama Müzesi, Panaroma Müzesi, Kırım savaşında hayatını kaybeden askerlerin anısına yaptırılan Türk Şehitliği ve Balaklava'daki Denizaltı Müzesi incelendi.

ETKİNLİK

Kent Müzeleri YAPEX Restorasyon Fuarı'nda buluştu

Geçtiğimiz yıl ilk kez belediyeler başta olmak üzere kültürel mirasın korunması alanında çalışan birçok kurum ve özel sektör temsilcisi YAPEX Restorasyon Fuarı'nda bir araya gelmişti. Bu yıl ise 31 Ekim-3 Kasım tarihlerinde belediyeler "Kent Müzeleri" özel temasıyla YAPEX Fuarı'nda buluştu.

Akdeniz Tanıtım ve ÇEKÜL Vakfı işbirliği, Tarihi Kentler Birliği ve Avrupa Tarihi Kentler Birliği'nin desteğiyle düzenlenen fuar 31 Kasım'da açılış konuşmalarıyla başladı. Konuşmacılar, Türkiye'nin koruma yolculuğunda ÇEKÜL ve TKB'nin katkılarıyla büyük yol alındığına, belediyelerin dışında özel sektörün de artık kültürel mirasın korunması alanında hizmet ürettiğine, ürün çeşitliliği ve kalitesini yükselttiğine ve tüm bu kurumların YAPEX fuarında bir araya gelerek bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunduğuna dikkat çekti.

Açılışın ardından oturum başkanlığını ÇEKÜL Vakfı Başkan Yardımcısı Mithat Kırayoğlu'nun yaptığı "Kent Müzeleri ve Arşivleri" paneli yapıldı. Kırayoğlu giriş konuşmasında aramızdan ayrılan TKB Danışma Kurulu üyesi Oktay Ekinci'nin ÇEKÜL ve TKB'ye katkılarını hatırlatarak, Ekinci'nin fikirlerinin yaşatılmaya devam edeceğini söyledi.

Tarihi Kentler Birliği Genel Sekreteri Sezer Cihan'ın kent müzeleriyle ilgili yapılan analizin sonuçlarını aktardığı sunumun ardından Bursa Kent Müzesi Koordinatörü Ahmet Erdönmez, Ödemiş Belediye Başkanı Bekir Keskin, Selçuk Belediye Başkanı Hüseyin Vefa Ülgür, Yalvaç Belediye Başkanı Tekin Bayram ve Niksar Belediye Başkanı Duran Yedigâr kent müzeleri uygulamaları ve bakış açılarını anlatan sunumlar yaptı. Soru ve cevap bölümünde ise Çanakkale Kent Müzesi Koordinatörü Cevat İnce, kent müzesinin katılımcı süreçle açılmasının öyküsünü anlattı; çocuk ve gençlerle yaptıkları eğitimlerin yöntemleri hakkında bilgi verdi. Ayrıca Aydın Ticaret Odası tarafından restore edilerek müze işlevi verilen Kahveci Bilal Ağa Konağı hakkında bilgiler verildi.

Fuar kapsamında Adana, Afyonkarahisar, Alanya, Antakya, Antalya, Bursa, Çanakkale, Gaziantep, Gazipaşa, Kadıköy, Kütahya, Merzifon, Muğla, Ödemiş, Samsun, Selçuk, Şahinbey, Şanlıurfa, Hatay, Tarsus ve Yumurtalık belediyeleri özenle hazırladıkları stantlarında kent müzelerini tanıtırken, yaptıkları diğer koruma çalışmalarını da paylaşma fırsatı buldu. Son yıllarda yayınlarını geliştiren belediyeler kitap, broşür, harita gibi tanıtım malzemelerini ziyaretçilerle paylaştı. Yaşayan müze kavramı, eğitim çalışmaları, sosyal medya kullanımı, dijital yayıncılık gibi pek çok konuda fikir alışverişinde bulunuldu.

ÇEKÜL AKADEMİ

ÇEKÜL Akademi kültürel mirası koruma çabasına, ilgili kadroların ihtiyaçlarını analiz ederek hazırladığı eğitim programlarıyla destek vermeye devam ediyor. Akademi eğitimlerinin altlığını ÇEKÜL'ün yaklaşık 24 yıl boyunca geliştirdiği kavramlar, alandaki deneyimleri, TKB seminerlerinde gündeme getirilen konular oluşturuyor. 2013'teki eğitimlerde Kentsel Çevrede Canlandırma ve Yenileme Müdahaleleri, Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci, Rekonstrüksiyon; Nerede, Nasıl, Ne Zaman, Tarihi ve Kültürel Miras Proje Uygulamalarında İşlevlendirme gibi başlıklarda eğitimler düzenlendi.

Akademinin 2012'de başladığı alanda eğitimler 2013'te de sürdürüldü. Katılımcılar Gaziantep, Muğla, Cumalıkızık-Bursa, Selçuk ve Samsun'da, koruma çabasıyla öne çıkan kentlerdeki çalışmalarını yakından izleme olanağı buldular. ÇEKÜL Akademi'nin 2013'teki eğitimlerine 150 belediyeden toplam 406 kişi katıldı.

TKB Kültürel ve Kentsel Koruma Eğitimleri

Emirgan'daki tarihi Şerifler Yalısı'nda 2013 bahar dönemi boyunca 10 eğitim gerçekleştirildi. Eğitim başlıkları şöyledi: Tarihi Yapıların Korunmasında Mimarlık Tarihinden Öğrendiklerimiz (30 Ocak-1 Şubat; Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci (6-8 Şubat); Taşınmaz Kültürel Mirasın Korunması-Restorasyon Uygulama Örnekleri (27 Şubat-1 Mart); Endüstri Mirasının Korunması ve Yeniden Kullanımı (20-22 Mart); Tarihi Çevre Çalışmaları için Uygulama Hedefli Proje Hazırlama Süreçleri ve Proje Yönetim Teknikleri (27-29 Mart); Kültürel Miras Yönetimi ve Arkeopark Uygulamaları (3-5 Nisan); Koruma Projelerinde Bilgisayarlı 3D Modelleme-Temel (29-31 Mayıs); Yapı Özelliklerine Göre Müdahale Teknikleri ve Bakım-Onarım Esasları (5-7 Haziran); Rekonstrüksiyon; Nerede, Nasıl, Ne Zaman (12-14 Haziran); Tarihi ve Kültürel Miras Proje Uygulamalarında İşlevlendirme (19-21 Haziran).

Güz döneminde de 10 eğitim yapıldı: Kentsel Çevrede Canlandırma ve Yenileme Müdahaleleri (11-13 Eylül); Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci (18-20 Eylül); Taşınmaz Kültürel Mirasın Korunması-Restorasyon Uygulama Örnekleri (25-27 Eylül); Tarihi Çevre Koruma ve Kentsel Peyzaj İlişkisi (23-25 Ekim); Restorasyon Keşiflerinde Keşif ve Hakediş Uygulamaları (20-22 Kasım); Tarihi Çevre Çalışmaları için Uygulama Hedefli Proje Hazırlama Süreçleri ve Proje Yönetim Teknikleri (27-29 Kasım); Koruma Projelerinde Bilgisayarlı 3D Modelleme-Temel (4-6 Aralık); Yapı Özelliklerine Göre Müdahale Teknikleri ve Bakım-Onarım Esasları (11-13 Aralık); Tarihi ve Kültürel Miras Proje Uygulamalarında İşlevlendirme (18-20 Aralık); Koruma Amaçlı İmar Planlarının Hazırlanışı ve Amaçlarının Tartışılması (25-27 Aralık).

TKB Alanda Eğitimler

ÇEKÜL Akademi'nin çalışma başlıklarından olan TKB Alanda Eğitimler, 2013 boyunca sürdü. Bahar ve güz olmak üzere iki dönem halinde gerçekleştirilen çalışma kapsamında 5 eğitim yapıldı. Tarihi Bir Kentin Değerlerini Koruma ve Kurgulama Uygulamalarını Yönetmek: Gaziantep Deneyimi 13-15 Mart tarihlerinde yapıldı. İkinci eğitim Karadeniz kentlerinden Samsun'daydı. 17-19 Nisan tarihlerindeki eğitimin başlığı "Tarihi Bir Liman Kentinin Kültürel Kimliğini, Çağdaş Gelişme Dinamikleriyle Uyum İçinde Kurgulamak ve Korumak: Samsun Deneyimi" olarak belirlenmişti. Bahar dönemi son eğitimi için TKB'ye üye belediyelerin uzman kadroları 15-17 Mayıs'ta Selçuk'ta buluştular; "Doğal ve Kültürel Mirasına Sahip Çıkan Kent: Selçuk" örneğini incelediler.

Güz döneminin birinci eğitimi ise katılımcıları Ege kenti Muğla'da, 9-11 Ekim tarihlerinde bir araya getirdi. Başlık "Görkemli Bir Geçmişten Bugüne Tarihi Bir Kenti Kurgularken: Muğla Örneği"ydi. 2013'ün son alanda eğitimi ise Cumalıkızık'a ayrıntılı bir bakış niteliğindedi. 13-15 Kasım tarihlerindeki eğitim "3. Bin Yılda Yaşayan Osmanlı Köyü-Cumalıkızık Koruma Çalışmaları Kapsamında Kentsel Tasarım-Koruma Amaçlı İmar Planı ve Restorasyon Uygulamalarını Kurgulamak ve Yönetmek: Cumalıkızık Köyü Deneyimi"ne odaklanılmıştı.

Bölgesel Dağılım

Akademi eğitimlerine İç Anadolu Bölgesi'nden 32, Doğu Anadolu Bölgesi'nden 5, Marmara Bölgesi'nden 39, Ege Bölgesi'nden 29, Akdeniz Bölgesi'nden 11, Karadeniz Bölgesi'nden 24, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nden 10 belediye katıldı. En çok katılım sağlayan belediyeler ise şöyle sıralandı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Eyüp Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Adana Büyükşehir Belediyesi, Kastamonu Belediyesi, Konya Ereğli Belediyesi, Gümüşhane Belediyesi, Bornova Belediyesi, Yeşilhisar Belediyesi, Bitlis Belediyesi, Tekirdağ Belediyesi.

Akademi ENCATC Konferansı'na katıldı

ÇEKÜL Akademi, 2010 yılında üyesi olduğu Avrupa Kültür Eğitimi Kurumları Ağı (ENCATC)'ın 21. yılı çerçevesinde düzenlenen "Rethinking Education on Arts /Cultural Management / Sanat ve Kültür Yönetimi Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar" başlıklı konferans için Belçika'nın Antwerp kentindeydi. 5-7 Kasım tarihleri arasında Avrupa Komisyonu ve UNESCO desteğinde, Antwerp Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen ENCACT konferansına 51 ülkeden akademisyenler, araştırmacılar, kültür ve eğitim alanlarından profesyoneller, öğrenciler ve sanatçılar katıldı.

Konferansın ilk günü, açılış konuşmalarının ardından yapılan giriş panelinde, Avrupa Komisyonu Eğitim, Gençlik ve Kültür Çalışmalar Başkanı Jan Truszczyński'nin bir konuşma yaptı; yaratıcılığı tetikleyecek imkânların artırılmasının önemini vurguladı. Antwerp Yöneticilik Okulu profesörü Annick Schramme'nin yönetiminde gerçekleştirilen toplantının konusu ise sanat ve kültür sektöründe ihtiyaç duyulan yöneticilerin yetiştirilmesindeki yaklaşımlar oldu. Konferans, "Kültür ve Yaratıcı Endüstrilerde Liderlik" oturumu ile devam etti. Goldsmith Üniversitesi, ICCE, Lyon Operası gibi önemli kurumlardan gelen uzmanların söz aldığı konuşmalarda liderliğin gelişimi ve günümüzde liderlik özellikleri tartışıldı.

Alan gezileriyle desteklenen paralel seminerlerde kültür ve sanat yönetimi çeşitli başlıklar altında tartışıldı. ENCACT konferansındaki en önemli sonuç, yaratıcılığın ekonomik, kültürel ve sosyal etkilerinin, gelişim ve kalkınma için yüksek potansiyel taşıması, bunun için eğitimde yaratıcılığın teşvik edilmesinin önemli olduğu; konunun karar mekanizmalarının, yöneticilerin, girişimcilerin gündemine girmesi gerektiği idi. Son yıllarda Tarihi Kentler Birliği seminerlerinde de sık sık gündeme gelen kentsel tasarımlar, kent mobilyaları, dijital ve basılı tanıtım malzemeleri gibi yerel yönetimleri yakından ilgilendiren başlıklarda, yaratıcı endüstrilerin önemli bir parçası olan tasarımcılarla birlikte çalışmanın önemi bir kez daha ortaya çıktı.

TANITIM

Koruma uygulamalarını paylaşmak, bu konudaki tecrübe ve bilgileri yaygınlaştırmak, gerek ÇEKÜL Evi'nde gerekse farklı kurum, platform ya da girişimlerin, sivil toplum örgütlerinin ve akademik düzeydeki toplantıların duyuru ve sonuçlarının görünür olmasını sağlamak, üretilen kavram ve düşüncelerin somut çalışmalara yansımaları için iletişim yöntemleri geliştirmek ÇEKÜL Vakfı tanıtım planı kapsamında 2013 yılında da uygulandı. Kitap, dergi, web sitesi, sosyal medya ve basın yoluyla ÇEKÜL Vakfı'nın kültürel miras ve doğal miras ana başlıkları altında yürüttüğü çalışmalar paylaşıldı.

Kendini Koruyan Kentler Serisi

Sivas, Gaziantep, Birgi ve Mardin'in ardından Kendini Koruyan Kentler Serisi kitaplarına 2013 yılında Bursa ve Edirne de eklendi. ÇEKÜL Yayınları'ndan çıkan Kendini Koruyan Kentler serisinde, her biri farklı coğrafyalarda, farklı ölçeklerde ve farklı demografik özelliklere sahip, ancak her biri başka bir tarih hazinesi olan kentlerde yapılanlar, özgün birer vaka çalışması olarak okuyucusuyla buluşuyor.

Kitaplarda, "Kültürel mirası neden, nasıl, kiminle birlikte korumalı?" sorularının yanıtı var. Koruma sürecinde benimsenen kavramlar ve uygulamalar, süreçte etkin rol almış kişilerin tanıklığı da kitapta yer alıyor. Sadece mimarlık, şehir planlama, restorasyon, kültürel miras ile ilgili çalışmalar yürütenlere değil "kent"ine sahip çıkmak isteyen herkese sesleniyor.

Geçmişten Geleceğe Yerel Kimlik dergisi

Tarihi Kentler Birliği için ÇEKÜL tarafından hazırlanan derginin 2013 boyunca 33-34-35 ve 36. sayıları yayımlandı. Siirt ve Nallıhan Bölge Toplantısı, Adana ve Samsun Buluşması, Kırım inceleme gezisi, Güney Marmara Kırsal Miras Strateji Planı gezisi, TKB Kentsel Koruma Eğitimleri, Şanlıurfa Semineri, YAPEX Fuarı, TKB Özendirme Yarışması Ödül Töreni, uzmanların kaleme aldığı inceleme yazıları ve İzmir'den Diyarbakır'a TKB üyelerinden haberlere yer verilen 2000 tirajlı dergi, her kesimden oluşan dağıtım listesiyle TKB üyelerinin dışında da pek çok kişi ve kuruma ulaştırıldı. Tarihi Kentler Birliği'nin web sitesine de dijital olarak yüklenen dergi herkesin erişimine açık.

TKB Özendirme Ödülleri Yarışma Kataloğu

2013 yılında 12.si düzenlenen "Tarihi Kentler Birliği Tarihi ve Kültürel Mirası Koruma Proje ve Uygulamalarını Özendirme Yarışması"na başvuran 39 belediyenin çalışmaları, yine belgelenecek fotoğraf ve açıklamalarıyla birlikte katalogta yerini aldı. ÇEKÜL Vakfı Yayın Koordinatörü Handan Dedehayır'ın yayına hazırladığı katalog, Metin Sözen Büyük Ödülü'nü alan Şahinbey Belediyesi'nin katkılarıyla basıldı.

Edirne

kendini koruyan kentler

ÇEKÜL

Platformlar izlendi

Tabiatı ve Biyoçeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısına dur demek için, ÇEKÜL'ün de yer aldığı STK ve sivil inisiyatiflerin oluşturduğu İzleme Girişimi'nin toplantıları takip edildi. Gezi Parkı olayları sırasında yeniden meclis gündemine gelen yasa tasarısının geri çekilmesi için İzleme Girişimi tarafından yoğun bir kampanya yürütüldü. Bu kapsamda ÇEKÜL Vakfı da radyo ve televizyon kanallarına demeç verdi.

Tasarının gündeme alındığı Dünya Çevre Günü olan 5 Haziran'da ayrıca bir manifesto yayımlandı. Manifestoda şu cümlelere yer verildi: "Tasarı yasalaşırsa 'üstün kamu yararı' adına ülkenin toprakları HES'lere, maden ocaklarına, otellere açılacak. Zaten yüzde 4 gibi çok az olan korunan alanlar yapılaşmayla talan edilecek. Belgrad Ormanı'ndan Manyas Gölü'ne milli parklar imar tehdidi ile karşı karşıya kalacak. Gezi Parkı'nda yediğimiz biber gazları gözlerimizi yaşarttı ama hâlâ görüyor, duyuyoruz! Gezi'yi unutmadan şimdi Meclis'i izleme, tepki gösterme zamanı. Herkesi tasarıya karşı başlatılan imza kampanyasına destek vermeye, bir kez daha dayanışmaya çağırıyoruz."

Ayrıca, Taksim Dayanışması, Kent Hareketleri ve İstanbul Kent Mitingi'nin toplantı ve mail grupları takip edilerek özellikle İstanbul'da yaşanan yağma ve talana dikkat çekildi. Change.org üzerinde başlatılan "Hevsel Bahçeleri'ni imara açmak cinayettir", "Olimpos Beydağları Milli Parkında Hidro Elektrik Santraline (HES) Hayır", "İstanbul'daki ormanlar yok edilmesin, 3. köprü inşaatı acilen durdurulsun", "Taksim için daha iyi bir proje istiyoruz", "Türkiye'nin doğasını tehdit eden Tabiat Kanunu'nu şimdilik durdurdu ama yetmez! Kanun tamamen geri çekilsin!", "Doğa için ses ver" başlıklı kampanyalarının duyuruları yapılarak destek verildi.

Avrasya Maratonu'nda ÇEKÜL için de koşuldu

17 Kasım 2013 Avrasya Maratonu'nda 2013 yılında yeni bir uygulama yapıldı. Organizasyonun sosyal sorumluluk partneri olan Damlaya Damlaya, "Geç Kayıt" aracılığıyla 42 km, 15 km ve 10 km koşularına kayıt olmak isteyen sporcular için www.damlayadamlaya.org sitesini hizmete açtı. "Geç kayıt" sistemiyle maratona kayıt yaptıran sporseverlerin kayıt ücretlerini seçilen STK'lardan birine bağış olarak aktarması sağlandı. Vakfımız da bağış yapılabilecek STK'lar arasında yer aldı ve düzenlenen fuara katılarak stant açtı.

Sosyal medya

Facebook ve Twitter dışında Instagram isimli sosyal ağa katılım sağlandı. Instagram ağında "cekul" isimli hesap üzerinden, ÇEKÜL'ün Anadolu fotoğraf arşivindeki kent ve doğa fotoğrafları paylaşılıyor. Facebook üzerinde 8 bin, Twitter üzerinde ise 2200 takipçiye ulaşıldı.

Medya Takip Merkezi raporu

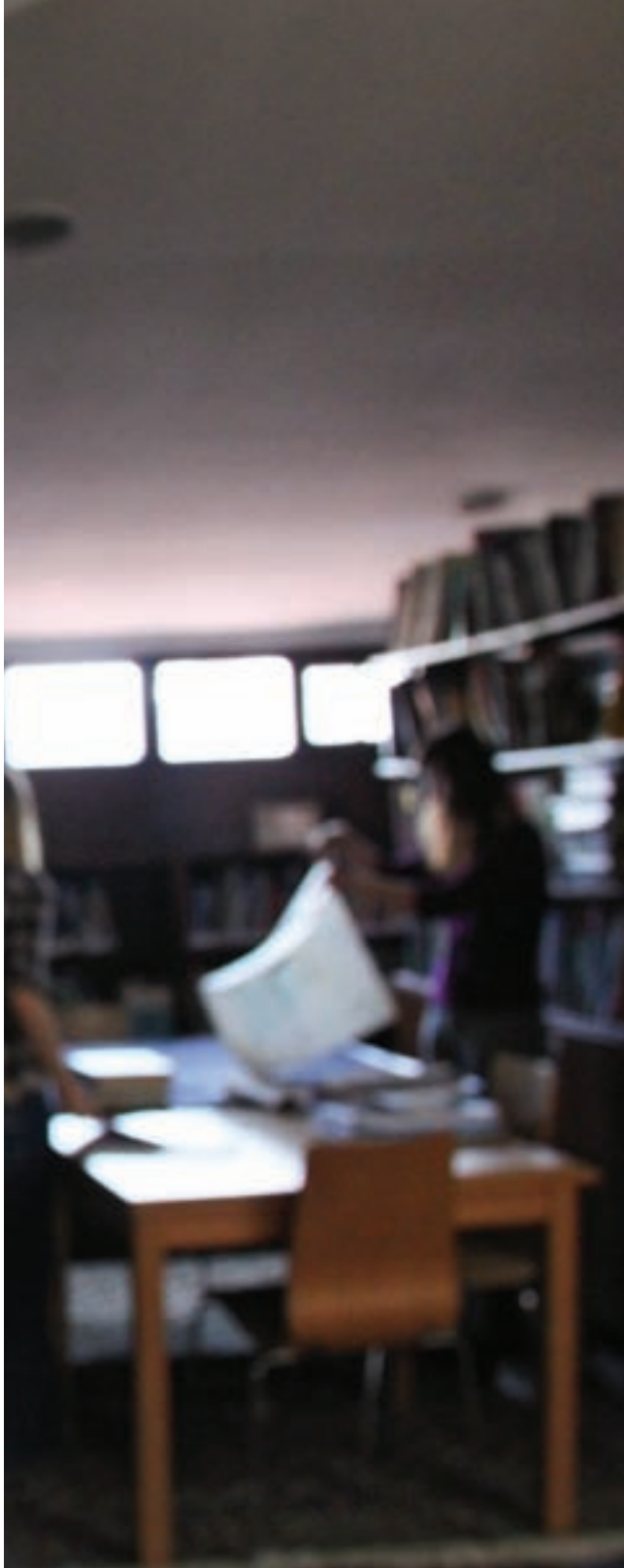
Yapılan çalışmaların medya yansımaları Medya Takip Merkezi isimli şirket tarafından yürütülüyor. 2013 raporuna göre, İstanbul ve Anadolu gazetelerinde, dergilerinde yapılan yazılı basın taramasında 1407 haber yer aldı. Elektronik basın takibinde ise 3198 haber ya da makalede ÇEKÜL'ün yaptığı çalışmalara vurgu yapıldı.

ÇEKÜL ANADOLU ARAŞTIRMALARI

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları kapsamında daha önce Beyoğlu Bilgi Belge Rotası yayınlanmıştı. İstiklal Caddesi'nde bulunan kütüphanelerin tanıtıldığı rotaya 2013'te sahaflarla ilgili bilgiler eklendi. <http://www.cekulvakfi.org.tr/proje/beyoglu-bilgi-belge-rotasi> adresinden Beyoğlu Bilgi Rotası'nın Türkçe ve İngilizce PDF dosyalarına ulaşmak mümkün.

ÇEKÜL Anadolu Araştırmaları bünyesinde yer alan Bilgi Belge Merkezi 2013 yılında büyümeye devam etti. Yıl boyunca çeşitli kentlerden kitaplar merkeze ulaştırıldı, başlıklar yapıldı, bazı yayınlar ÇEKÜL tarafından satın alındı. Kitaplara ek olarak raporlar, makaleler, tezler, kent CD'leri, broşürler de ÇEKÜL dermesine dâhil oldu.

2013'te Bilgi Belge Merkezi'nde özellikle sayım işlemine ağırlık verildi. Kitaplar, raporlar, ayrı basımlar ve tezlerin sayımı tamamlandı ve sistemden düzeltmeleri yapıldı. 80 ve 90'lı yıllara ait kültür ve sanat içerikli dergilerin ve makalelerin tasnifi yapıp ciltlendi. Sayım sonucu ortaya çıkan fazla nüshalı kaynaklar Gaziantep Metin Sözen Eğitim ve Kültür Merkezi'ne gönderildi. Ayrıca 2013'ta yayınlanan, Kendini Koruyan Kentler serisinden Bursa kitabının dağıtımı yapıldı. Çeşitli kentlerden gelen kütüphanelerin destek çağrıları dikkate alındı.

Elektronik materyaller konusunda ise dia taramalarına ağırlık verildi. Çeşitli kentlere ait dialar taranıp deşifre edildi ve tanımlamaları yapıldı.

ÇEKÜL ailesi,
2013'ün son günü